

FOR COUSIN

18.

19.

9

Bibliothèque VICTOR COUSIN

INCUNABLES 72

HAIN 8.800

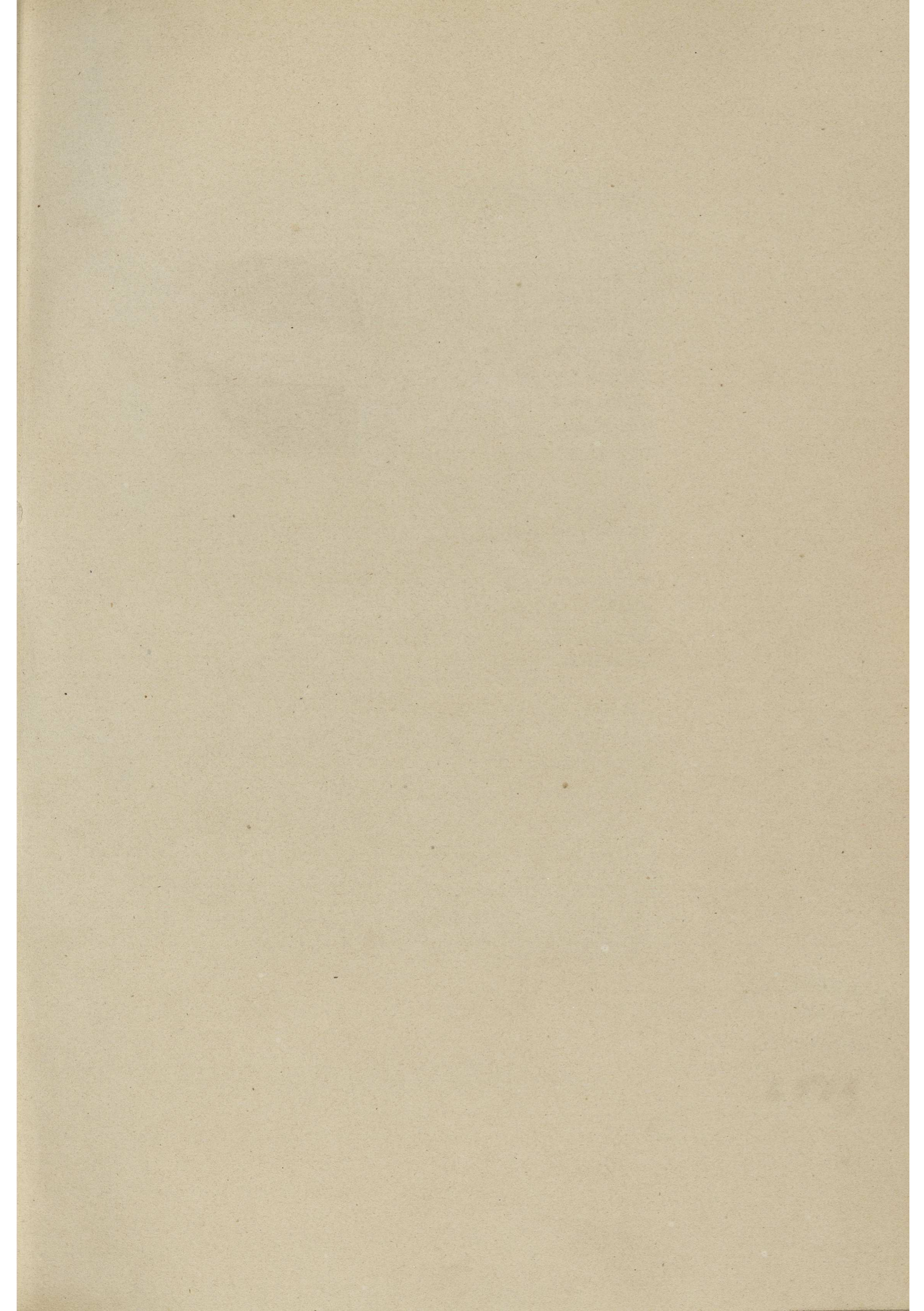
PROCTOR 1.924

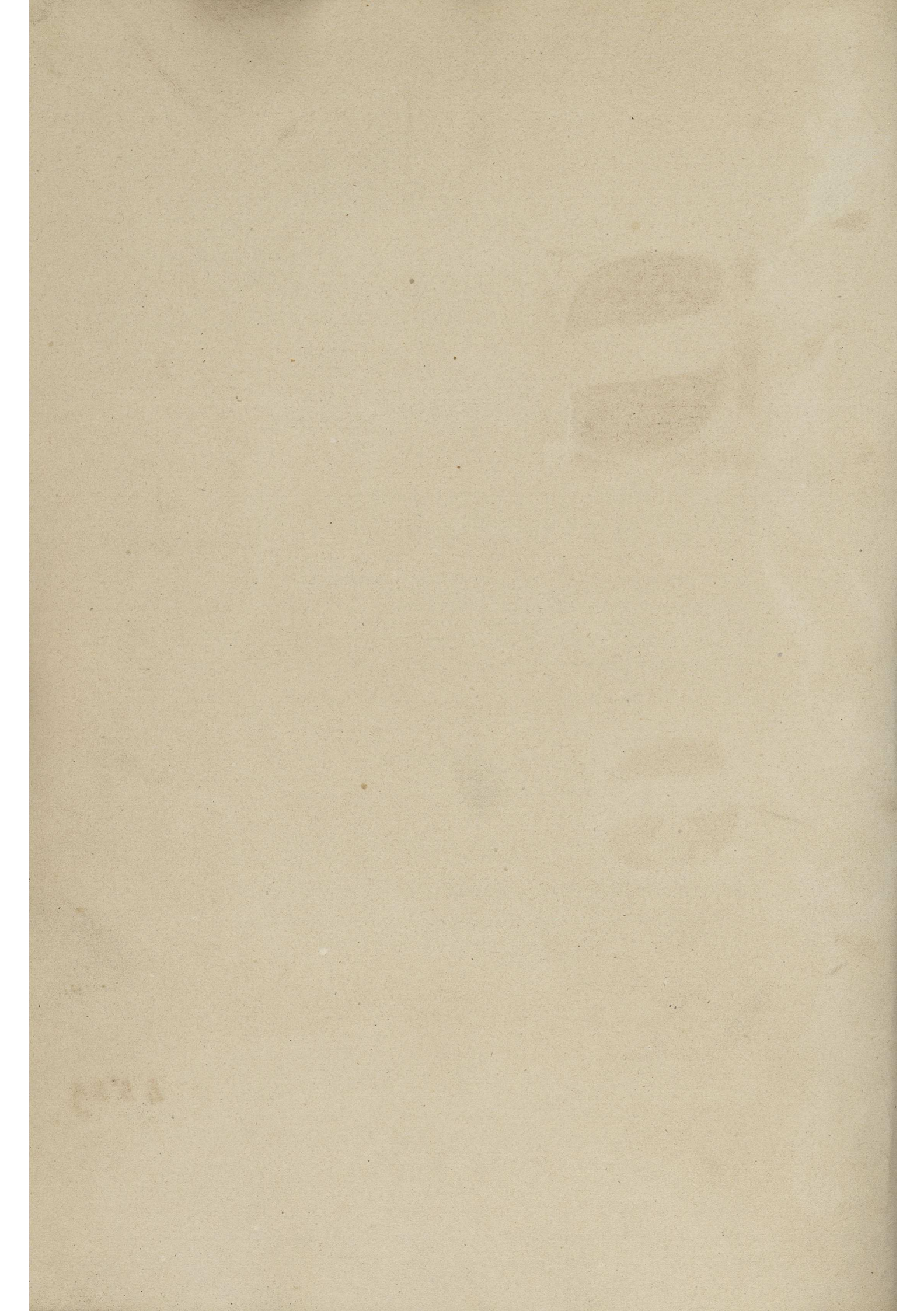
PELLECHET
et POLAIN

Descriptif catalog

Cote ancienne 4539

Cristianus ad solitariū quendam de ymagi-
ne mundi. **H**onorio :

Septiformi spiritu in trina fi-
de illustrato ac septem ri-
uis trifarie philosophie in-
undato. post septimonam
huius vite. septem beatitu-
dibus laureari. & in octa-
ua trinitatem in unitate cō-
templari. **Q**uia cū ignoran-
tibus ignorantie tenebris involuor. idcirco mestam
lugubremq; uitam ut cecus ducere uideoz. **Q**uare.
quia te immensa sapientia circumfulsum cognosco.
Cum alijs multis deosco. quatinus aliquam sciuti-
llam tue flamminee scientie cum tibi nō minuat. &
nobis impartiaris & positionē orbis quasi ī tabella
nobis describas. **M**iserum em̄ uidet. qđ nos res
factas qđ die spectare. cum iumentis insipientibus
quid sint penitus ignorare.

Orologus de ymagine mundi. **H**onorio :

Sapientie alūno abdita diligenter
scrutanti. ī scientie pfundo utri-
usq; hominis salute nō vigere & p-
m syon dñi in q omnes thesauri
sapientie & scientie sunt absconditi
oculo ad oculum videre. **C**ū igit
lectioni studiosius incūbas ac totius scripture me-
dullam sitibundus exigas poscis a me amica sine. ut
quemadmodum vulgo dicitur. qđ ovis a capra per-

Liber beate marie virginis in Raynaldusbach 12. A3.

BIBLIOTHEQUE
de
Mre COUSIN

4539

tierit lanam totius orbis depingi formulā. In qua
sic oculum corporis valeas reficere. sicut uisum cor
dis soles ī machina umuersitatis depascere. Quod
negociū sudore plenū. ipse meli⁹ nosti qm sit labori
osum qmque piculosum. Laboriosum quidem mihi ī
alys occupato & multis ut scis animi molestys p̄
grauato periculosum autē p̄t inuidos. qui cūcta
que nequeunt imitari nō cessant calūpniari & que
assequi nō poterunt venenoso dente ut fecerit hirc⁹
lacerare nō omittūt. & ea que publice arguūt fur
tine & intente legūt. atque de labore nro sibi scienci
am usurpant. quā ut fues margaritas pedibus cō
culcant. Eūuero cū non solum laborem meū. sed
& me ipm tibi debeam p̄sertim cū me non mihi soli
sed toti mundo genitū intelligā. omittens inuidos
tabescentes. nō me. sed se ipsos liuido dente corro
dētes ardua aggrediar molimina. quia improbis
labori nimio caritas vincit omnia. Ad instructō
nē itaque multoz quib⁹ deest copia libroz hic libell⁹
edatur. nomenque ei ymago mūdi indatur. eo qd
dispositō totius orbis ī eo q̄ si īspeculo conspiciat. ī
quo etiam nre amicitie pignus posteris relinquat
Nichil autē ī eo pono. nisi quod maior⁹ comedat
tradicio.

Incipit ymago mundi

De forma mundi :

Mundus itaque dicitur quasi undique mo
tus. Est em̄ ī perpetuo motu. Du
ius figura est ī modum pile rotun
da. sed mistar ouī elementis distinc
ta. Ouum quippe exterius testa un

diq̃ ambitur • teste album̃ • albumin uitellum • ui
tello gutta pinguedinis includitur • **H**ic mundus
vndiq̃ celo ut testa circumdatur • celo vero purus
ether • ut albumen • etheri turbidus aer • ut uitellu
• aeri tra ut pinguedinis gutta includitur •

De Creacione Mundi

Creacio vero mundi quinq̃ modis
scribitur • p̃mo vero est q̃ ante secu
la temporalia vniuersitas mundi in
mente diuina concipitur • que cō
cepicio archetipus mundus dicitur •

Vnde scribitur • **Q**uod factū est in ipso vita erat •
Secundo cū ad exemplum archetipi hic sensibilis
mūdus in materia creatur • sicut legit̃ • **Q**ui manet
in et̃num • creauit om̃ia simul • **T**ercio cum per spe
cies & formas sex diebus hic mūdus for̃at̃ • sic scribit̃
Sex diebus fecit deus opera sua bona valde • **Q**uarto
cū vnum ab illo • ut puta homo ab homine • pecus
a pecude • arbor ab arbore • vnumquodq̃ de semine
sui generis nascitur • sic dicitur • **P**ater meus usq̃
modo operatur • **Q**uinto • cum ad huc mundus in
nouabitur • sicut dicit̃ • **E**cce noua facio om̃ia • **E**le
mēta dicunt̃ quasi yle ligamēta • yle autē ē materia
p̃ria • **S**unt em̃ quatuor elemēta • quibz constant
om̃ia • s. **I**gnis • **A**er • **A**qua • **T**erra • que in mo
dum circuli in se reuoluuntur • ignis in aera • aer in
aquā • aqua in terram cōuertitur • rursus terra in aquā •
aqua in aerem • aer in ignem cōmutatur • **H**ec finis

gula ppys qualitatibus . quasi quibodam brachys
 se inuicem tenent . & discordem sui naturam . con-
 cordi federe cōmiscent . Nam tra arida & frigida .
 frigide aque cōnectitur . aqua frigida & humida .
 humido aerī cōstringitur . aer humidus & calid⁹
 . calido igni associatur . Ignis calidus & aridus .
 aride tre copulatur . Ex hys tra utputa guissima
 imum . ignis utputa leuissim⁹ supmum obtinet lo-
 cum . alia duo medium quasi soliditatis uinculum
 quoddam . quoz aqua grauior tre pximū . aer le-
 uior igni pximū possidet locū . Deputantur vero
 tre gradiencia . aque natancia . aeri volancia . ig-
 ni radiantia :

T De septem Nominib⁹ tre
 Mum elementū . Septem nominib⁹
 denotatur quia tra . tellus . humus .
 arida . sicca . solum . ops . nominaz-
 tur . Terra aterendo dicitur . & totū
 elemētum intelligitur . Tellus . q̄si
 tollens fructus que est fructib⁹ apta . vel uinetis .
 fructiferisq; arborib⁹ consita . Humus ab humore
 que est palustris & inarabilis . Arida . inaquosa
 que semp feruore solis ardet . ut libia . Sicca . q̄
 aliquādo compluta . cito exiccatur ut iudea . Solū
 . asoliditate ut sunt montana . Ops . ab opibus .
 ubi duncie scilicet aurum & gēme habundant . ut
 india :

T De terra forma
 Tre forma est rotunda . unde & orbis ē
 dicta . Siquis em̄ in aere positus desuper

eam inspiceret . tota enorimitas montiū . & conca-
uitas uallium . min⁹ in ea apparet . qm̄ digitus
alicui⁹ si pilam p̄grandem manu teneret . **C**ircuit⁹
autē t̄re . **C** . & . lxxx . milibus stadiorū mensurat⁹
quod duodecies mille miliaria & . l . duo cōputat⁹
Dec centrū in medio mundo . ut punctus in me-
dio circuli equalit̄ collocatur . & nullis fultris sed
diuina potētia sustentatur . sicut legit⁹ . **N**on time-
tis me ait dñs qui suspendi terram in nichilo . fun-
data est em̄ super stabilitatem suam . sicut aliud ele-
mentum ocupans sue qualitatis metam . **D**ec in cir-
cuitu oceano . ut libo cingit⁹ . ut scribit⁹ . **A**bysus
sicut vestimentū amictus ei⁹ . **I**nterius meatibus
aquarū ut corpus venis sanguinis penetrat⁹ . quibo
ariditas ipi⁹ ubiq; irrigatur . **V**nde ubicūq; t̄ra
infoditur . aqua reperitur

De quinque zonis

Quinque autem zonis . i . circulis quinq;
terra distinguntur . **Q**uorum duo ex-
tremi sunt inhabitabiles algore . me-
dius inhabitabilis calore . aquo sol
nunq̄m recedit . ad illos nunq̄m ac-
cedit . medij duo habitabiles . hinc ardore . inde
rigore temperati . **V**erbi gracia . **S**i ignis ī hyeme
sub diuo accenditur quinq; lineas efficere scitur .
vnā in medio feruidam . duas circū gelidas . du-
as intra has temperatas . **Q**ui si sol circuiret quinq;
nimirum circulos redderet **E**x hys circulis . prim⁹

septentrionalis . secundus solstitialis . tercius equinoc-
tialis . quartus brumalis . quintus australis nomi-
nat . sed solus solstitialis inhabitari a nobis noscitur
Habitabilis zona . que a nobis inculca . in tres par-
tes mediterraneo mari dirimitur . quarum una asia .
altera europa . tercia affrica dicitur :

De Asia

Asia a septentrione porientem . usque
ad meridiem . Europa ab occiden-
te . usque ad septentrionem . Affrica
a meridie . usque ad occidentem exten-
ditur . Asia a regina eiusdem nomi-
nis appellatur . Primum prima regio in oriente est pa-
radisus . locus videlicet omni amenitate conspicuus
inadibilis hominibus . quia igneo muro usque ad ces-
lum est circumiectus . In hoc est lignum vite . vide-
licet arbor de cuius fructu qui comederit semper in
vno statu immortalis permanebit . In hoc etiam
fons oritur . qui in quatuor flumina diuiditur .
Que quatuor flumina infra paradisum terra condu-
tur . sed in alijs regionibus longe funduntur . Na-
phison . qui & ganges . in india de monte orcobas-
res nascitur & contra orientem fluens oceano ex-
cipitur . Geon qui & nilus . iuxta montem atblan-
tem surgens mox a terra absorbetur . per quam oc-
culto meatu currens . in litore rubri maris denuo fun-
ditur . ethiopiam circuiens . per egiptum labitur .
in septem hostia diuisus magnam mare iuxta alexan-

andriā ingreditur . Tygris autem & eufrates de monte parchoatra funduntur . & contra meridiem vergētes mediterraneo mari immerguntur . Post paradysum sunt multa loca deserta & inuia . ob diuersa serpenicum & ferarum animalia :

De . India

Deinde est india . ab indo flumīe dicta . Qui ad septentrionem de monte cauraso nascitur . & ad meridiē cursum suum dirigens . a rubro mari excipitur . Hec india ab occidente clauditur . & ob hoc indicus oceanus dicitur . in quo est sita taprobane insula . x . ciuitatibus inclita . Hec duas estates & duas hyemes vno anno habet & omni tempore uiret . In hac etiā sunt chrysa & argyre insule auro & argento fecunde . & semper floride . Ibi inueniuntur bdelliū . & lapis omichinus . Bdelliū est arbor aromatica . colore nigra magnitudine oliue Omix est appellatus . quia habet in se permixtum candorem in similitudinē vnguis humane . Greci enim vnguem dicunt michem . Ibi sunt & montes aurei qui propter dracones & grifes non possunt adiri . In india est mons caspius a quo caspium mare vocatur Intra quem . & gog & magog ferocissime gentes a magno alexandro incluse feruntur que humanis carnibus . & crudis bestiarum vescuntur . India habet xliiij . regiones . populos multos . garuam annos . orestas . costras . quorum silue tangunt ethera . In motanis pigmeos duorum cubitorum homines . quibus

Taprobana

bellum est contra grues . qui tercio anno pariunt .
octauo senescunt . **A**pud hos crescit piper . colore
quidem albo . **B**ed cum ipsi serpentes qui ibi habu
dant flama fugant . nigrum colore trahit de icedio
Item macrobites sunt . xii . cubitoꝝ qui bellat cō
tra grifes . Qui corpora . alas . & ungues pferunt
aquilaz . **I**tem agroctas & bragmanos . qui se in
ignem mittūt . ultro . amore alterius vite . **S**ūt
aly qui pentes iam semo confectos mactant & eo
rum carnes ad manducandū parant . isq̃ impius
iudicatur . qui hoc facere abnegat . **S**unt aly qui
piscēs ita crudos edunt . & falsum mare bibunt .
Sunt ibi & quedam monstra . que quidam homi
nibꝝ . quidam ascribūt bestijs . vt sunt hy qui ad
versas habent plantas . & octonos in pedibꝝ digi
tos . & aly qui habent canina capita . & ungues
aduncos . quibꝝ est vestis pellis pecudum . & vox
latratus canum . **I**bi quedam etiam matres semel
pariūt . canos partus edunt . qui in senectute ni
grescunt . & longa nre etatis tempora excedunt .
Ibi sunt monoculi . qui & arimaspi . & ciclopes . &
cinope de . qui vno tantum fultū pede auram cursu
vincunt . & in tra positi vmbꝝ sibi planta erec
ta faciūt . **S**unt aly absq̃ capite . quibꝝ oculi sunt
ī humeris . pro nasu & ore duo foramiā . inpectore
setas hnt vt bestie . **S**unt aly iuxta fontē gāgis
fluuij . qui solo odore cuiꝝdam pomi viuunt . qui
longius si exeunt . pomum ferunt . moriuntur em̃
si prauum fetorem trahunt . **S**unt ibi serpentes .
tam vasti . vt ceruos deuorent & ipm etiā oceanū

transnatent. **I**bi etiam est bestia ceu hōi concreta.
cuius corpus asini. clunes cerui. pectus. & crura
leonis. pedes equi. ingens cornu bisulcum. vastus
oris hiatus. usq; ad aures in loco dencium os solis
dum. vox pene hōis. **I**te est alia bestia. eale. cuius
corpus equi. maxilla apri. cauda elephantis.
cubitalia cornua habēs. quorū vnū p? tergū refle
ctit. cū alio pugnat. illo obtuso. aliud ad certas
mē uibrat **N**igro colore horret. in aq̃ & in t̃ra eq̃li
ter valet **I**bi sunt fului tauri. versis setis horridi.
grande caput. oris rictus ab aure ad aurē patet
Idy etiam cornua vicissim ad pungnam pducunt
vel deponunt omne missile duro tergo repellunt.
qui si fuerint capti nulla possunt arte domari. **I**bi
q̃ manticora bestia. facie hōmo. triplex ordo in
dētibo. corpore leo. cauda scorpio. oculis glaucis.
colore sanguinea. vox sibilus serpentium. fingēs
discrimina vocum. velocior cursu. qm̃ auis vola
tu. humanas carnes habens in usu. **I**bi sunt etiā
boues t̃cornes pedes quinos habētes. **I**bi q̃ mo
noceros. cui? corpus equi. caput cerui. pedes
elephantis. cauda suis. vno cornu in media frōte
cornu qđ est q̃tuor pedum longum. splendens. &
mire acutū. **D**ec bestia nimis ferox. diros habet
mugit? **O**mnē qđ obstat cornu transuerberat. cap
tū potest pimi. nō potest domari. **I**ngāge q̃ sunt
anguille trecentorū pedum longe. **I**bi quidā etiā
vermes. qui instar cācris. bima habēt brachia. vi
cubitorū longa quibz elephantes corripunt. & vn
dis immergūt. **I**ndicū quoq; mare gignit testu

dines . de quarz testis capacia hospicia faciunt ho-
mines . **I**ndia q̄ magneten lapidem gignit . qui
ferrū rapit . **A**damantem etiam qui nō nisi hirci
no sanguine frāgi potest . **A**b indo flumē . usq̄ ad
tygrim est parchia . xxxiii . regionibz distenta .
Dicit̄ autem parchia a parchis venientibz a scitia
In ea regio aracusia . ab opido aracusa dicta . **E**st
in ea etiā assyria . ab assur filio sem nominata . qui
eam prim⁹ in coluit . **E**st in ea q̄ media a medo
rege dicta . qui cūtatē construens mediam no-
minauit . de qua regio nomen assūpsit . **I**n ea &
persida . a pseo rege dicta . qui cūtatē persepoli
edificauit de q̄ & regio nomē accepit . **I**n hac p̄mū
orta est ars magica . **P**ersida lapidē piridem mit-
tit . qui manū portātis vrit . & sinelitem . cui⁹ cau-
dor cum luna crescit & deficit . **A**tygri flumē us-
q̄ ad eufraten est mesopotannia . a duobz fluuijs
grece dicta . qđ in medio duū fluminū sit cōstituta
In hac est ciuitas mineue . itinere triū dierum . a
mīuo rege cōstructa & nominata . **I**n hac regio ba-
bilonia a ciuitate babilone nominata . **D**anc nemo
roth gygas fundauit . sed semiramis regina rep-
auit . **C**ui⁹ muri latitudo est . l . cubitoꝝ altitudo
ducentoꝝ cubitoꝝ . ambitus cūtatē quadringē-
toꝝ . lxxx . stadioꝝ . **C**entum portis ereis est fir-
mata flumē eufrate p̄ mediū ei⁹ currente irrigua .
Hui⁹ arx babel . iiii . milliū passuum alta scribit̄
In q̄ q̄ caldea . in qua p̄mū inuēta est astron-
omia . **I**n ea & arabia . que etiam saba dicitur a saba
filio ebus vel a flumio saba . **I**n hac thūs colligitur

& in hac est mons synai. qui & oreb. in quo lex a
moysē scribit. iuxta quem vrbs madiā fuit. in q̄
sacerdos ibetio prefuit. **I**n qua sunt gentes multe
moabite. amonite. idumei. sarraceni. madianite
& alie multe. **A**b eufrate. usq; ad mare mediter-
raneum est syria. a q̄dam syro rege dicta. in qua
est damascus. a damasco abrahe liberto cōstructa
& dicta. **I**bi & antiochia. ab antiocho rege cogno-
minata. olim reblata vocata. **E**st in ea comagena
prouincia. **E**st & femicia a femice aue. que sola in
hac tra inuenitur. siue a femice rege filio agenoris
dicta. **I**n hac sunt tyrus & sydō ciuitates site. **I**n
hac est etiam mons libanus. ad cuius radices orit̄
iordanis fluuius. **E**st in ea etiam palestina. a ciui-
tate palestīn que nūc ascalon vocatur. **E**st in ea &
iudea. a iuda filio iacob de cuius tribu reges erant
nuncupati. **E**st etiā chananea a chanaan filio chā
dicta. **I**n hac ē hierl̄m qm sem filius noe cōstruēs.
salem nominauit. sed hiebusseus filius chanaan in
habitauit. **V**nde a ieho. & salē dedit ei nomē rex
dauid hierl̄m. quasi iebussalem. **Q**uam salomō fi-
lius ei auro. & argento. & gēmis decorauit. &
hierosolimam quasi hierusalomaniā appellauit. a
babylonyis subuersā. & orobabel reedificauit. sed
romanus populus funditus deleuit. **I**danc postmo-
dum helius adrianus impator repauit. & heliam no-
minauit. **E**st etiā ipalestina regio samaria. a ciui-
tate samaria dicta. que nūc est sebastia dicta. **I**n
hac est q̄ galilea regio. in q̄ est nazarech ciuitas
iuxta montem thabor sita. **I**n hac est penthapolis

regio . a quinq; ciuitatib; dicta . in q̄ olim fuit so-
doma & gomorra . **I**n hac est mare mortuum a q̄
iordanis fluenta absorbentur . **I**n hac q̄ sarrace-
ni . a fara dicti . qui & aggarem . ab agar . idem
ysmabelite . ab ysmabel nuncupati . **I**n hac & naz-
bathei . a nabaioth filio ysmabel dicti . quorū gē-
tes sunt . xii . **D**ec supi? dicte regiones . ab oriēte
incipientes . recta linea ad mediterraneum mare
extendunt . quib; versus austrū egyptus cōnecti-
tur . in qua . xxiiii . gentes esse feruntur . **D**ec in
oriēte a rubro mari surgit . terminū suū versus
occidentem in libia figit . **D**ec prius enoxia dicta
 . postea ab egisto rege . fratre danai egyptus est
vocata . **D**ec flumio nilo vndiq; cincta in modum
delte littere est formata . c . milib; villarum inclita
Hanc nubes nō obscurant pluuię nō irrigāt . sed
nilus inuindans eam fecundat . **I**n hac est puin-
cia thebaïda . a thebis ciuitate cognominata . qm̄
catmb? agenoris fili? in egyptum veniens edifica-
uit & thebas scdm̄ illam qm̄ in boetia cōstruxit no-
minauit . regio q̄ nomē ab illa mutuauit . **I**n hac
maurici? principabatur . ab hac thebei dicuntur .
Huc maxima adiacet solitudo in q̄ olim conuersa-
bat̄ monachorū multitudo . **C**ambises rex egyptū
supans . ciuitatem cōdidit . cui nomē babilon indix-
it . que nūc caput regni illi? existit . **I**n hac etiā
victor alexander ciuitatem edificauit . qm̄ ex suo
nomine alexandriam nūcupauit . **S**uprascriptis
regionib; anectunt̄ hee regiones . **M**ōs caucassus
a caspio mare orientis attollit̄ . & p aquilonē ver-

gens . pene vsq; ad europam porrigitur . Hanc in
habitāt amazones femine videlicet vt viri pliantes
His cohabitant massagete & cholchi & sarmate .
Seres est oppidum orientis a q̄ ē serica regio & gēs
& vestis dicta . Post hanc est bactria ab actro āz
ne vocata . Hanc sequit̄ . albania a candore popu-
li dicta . eo q̄ ibi albo crīne nascent̄ . Hinc iūgit̄
scythia . & bitūmia . quarū gentes sunt . xliiij . Ibi
sunt yphorei montes . Hinc cōiungitur hircania .
ab hircania silua notata . In hac sunt aues quarū
perme splendent per noctes . Cui connectitur ar-
menia . in q̄ est mōs ararath . sup quem archa noe
post diluviū requieuit . cui? vsq; hodie ibi ligna
videntur . Hinc copulatur hiberia . illi vero capa-
docia . a ciuitate ei?dem nominis dicta . In hac es-
que a vento cōcipiūt . sed fetus nō ampli? triennio
viuunt .

De Asia minore

Asia minor post hanc constituit̄ . que
pene mari vndiq; cingit̄ . In hac est
ephesus ciuitas amasombo cōstructa
in q̄ Iohēs euangelista . Prima p-
uincia asie minoris ē bitūmia appel-
lata ī qua ē ciuitas ei?dē nomīs prius berica dicta
post migdonia . post abitymo rege est bitūmia
appellata . In qua est ciuitas nicea in q̄ magna sy-
nod? est facta . In hac est etiam ciuitas nichome-
dia . a nichomedeo rege cōstructa & dicta . Bitū-
mia q̄ maior dicitur frigia In q̄ est ciuitas smirna
a theseo cōstructa . Hinc sequitur frigia . a filia

mirabilis scriptus

europa frigida appellata . **H**ec & dardania . a dardano iouis filio dicta . **H**uic iungitur galacia . a gallis dicta . **q**s bithyn? rex in auxiliū euocauit & post victoriā eis terrā diuisit . **E**st in ea ciuitas ei?dem nominis ab eodem cōstructa . **I**n hac etiā ciuitas troia . a troo rege cōstructa & nōiata . **H**ec & ilium ab ilo rege est dicta . **H**ui? menia dicuntur pergama . **H**uic adiacēt licaonia & caria . vbi fluit hermus fluuius . aureis harenis famosus . **I**nde est lidia . a lido rege frē tirrē appellata . **I**n hac est ciuitas thiatira . **D**einde est ylauria . ab aura q̄ vndiq; pflatur dicta . **P**ost hanc ē cilitia . a ciuitate ei?dem nominis nuncupata . quā cilix filius a genoris cōstruxit . & ab illa nomen regio accepit . **I**n hac est mons amana . qui & taurus . **I**n qua ē & tharsis ciuitas . a perseo cōstructa . pauli apli inhabitacione gloriosa . **D**einde est licia & persidia & pamphilia . **E**xinde est pōtus . regio multarum genciū . a qua & pōticum mare appellatur . in q̄ ovidi? . & postea clemens exilo relegatur . **P**ost decursam asiam . transeamus ad europam .

De europa
Europa . ab europa rege . vel ab europa agenoris filia ē nominata . **I**n q̄ in primis versus septentrionem . sunt risei mōtes . & tanais fluui? . a tanay rege dictus . & mocides paludes . magno mari iuxta theodosiam urbem se iūgentes . **A**thanay fluuius est scythia inferior . que

versus meridiē . vsq; ad danubiū porrigit . **I**n hē
sunt iste puincie . alania . dathia . gotha . **A**danu
bio vsq; ad alpes ē germania supior q̄ a germinās
dos pplōs dicit . versus aquilonē & occasum . reno .
versus aquilonem albia flumine terminat . **I**n hac
est sueuia regio . a motne sueuo dicta . **H**ec & ala
mānia . ab alamāno lacu appellata . hec & recia dic
ta . **I**n hac danubi? nascitur . & . lx . precipuis
fluyis auget . & in . vii . hostia . vt ml? diuisus
pōticum mare ingreditur . **E**st in ea noricus . que
& bauaria . in q̄ est ciuitas ratispona . **E**st & oriēs
tal' francia . cui cōiungitur thuringia . quā sequit'
saxonia . **A**b albia fluuio est germania inferior .
que versus aquilonem oceano excipitur . **I**n hac
est dacia & norweya . **A**dannubio . ymmo circa
danubium versus orientē . vsq; ad mediterraneum
mare . est mesia . a messiu puentu dicta . **D**einde
pannomia inferior & vulgaria . **I**nde tracia . a tra
co filio iaphet dicta . **H**ec habet hebrum flumen &
urbem cōstantinopolim . a constantino constructā
& dictā . **A** mediterraneo mari est grecia . a rege
greco dicta . celtin olim vocata & versus austrum
magno mari terminat . q̄ & illiric? vocatur . **E**st
in ea puincia dalmacia . a dalmacio vocata . **E**st &
epir? . a pirro filio achillis dicta . **I**n epirōe fons
ī q̄ faces accense extinguitur . & iterum extincte
accendū . **E**st & chaomia . a ciuitate ei?dē noīs
appellata . quā helen? frat' hectoris edificauit & ob
amorem fr̄is chaomis . achaomiam noīauit . **H**ec &
molosia . a ciuitate molosia dicta . quam molosus

pirri filius construxit . & a nomine suo molosiam
vocauit . Est & ibi elladia ab ellada rege filio deus
calionis . & pirre dicta . Ipsa est & attica ab at
tico rege . ipsa & vera grecia . siue ab attico filio
cuiusdam qui fuit indigena grecie . Ipsa est & vera
grecia . In hac est ciuitas athene . a cecrope rege
construxit . Ibi ē boecia . a boue dicta . quia cad
mus filius agenoris illo ueniens bouis ducatu . eū
dys immolans thebas construxit . & puincia boe
ciam nūcupauit . De hac thebani dicuntur siue the
bei . Eadem puincia dicitur & aonia . a fonte aon .
musis cōsetrato . siue a rege aone Ibi ē peloponēsis
a pelope rege . & a ciuitate eiusdē noīs appellata Ibi
& thessalia . a rege thessalo dicta . Ibi macedonia
a mecedone rege appellata . Nec & emathia . ab e
matho rege vocata . In hac est mons olimpus qui
excedit nubes . In hac & thessalonica . a thessalo
rege filio greci construxit . Ibi est & achaia . ab
acheo rege & ciuitate eius nominis dicta . Ibi &
archadia & sicione . a sicione rege nūcupata . In
hac est chorinthus . a chorintho filio orestis dicta
Archadia . abeston lapidem mittit . qui semel ac
census exstingui nō poterit . Deinde est pannonia
superior usq; ad appeunū montē . Ad aquilonem
hystria . ab hystro fluuiō . qui & danubius noīat
Ithalia olim magna grecia est dicta . postea satur
nia a saturno . post latina eo qd saturnus pulsus a iō
ue ibi latuit . est dicta . Deinde ausonia . ab auso
no rege . tandē ab italo rege siculorū . italia nomi
nata . Nec ab alpibus surgit . & in magno mari ter

minū figit. **I**n hac est vrbs roma . a romulo rege
cōstructa . & sic dicta . **A**ntiqui ciuitates suas p̄ci
puas feras formabant ob significacionem . **V**nde ro
ma formas leonis habet . qui ceteris bestijs quasi
rex p̄est . **Q**ui? caput est vrbs a romulo cōstruc
ta . latera vero edificia vtrobiq; disposita . unde &
lateranis dicit̄ . **B**rundisiū autē formā cerui . car
thago bouis . troia equi figurā habuit . **E**st in ita
lia tuscia . a sacrificijs . & thure vocata . **E**st & cā
pania . a ciuitate capna dicta . a capio rege cōstruc
ta . **I**bi est & apulia & ymbria . inde dicta qđ ym
bribo tempore diluuij superfuerit in iugis apemini
montis sita . **E**st & eutruria . ab etrusco rege dic
ta . **H**ec est & thyrrena . a thyrreno fr̄e didi dic
ta . qui de meonia venit ad italiam . **E**st & longo
bardia . a longis barbis vocata . **P**adus qui & eri
dan? italie fluij? ab appenninis montib; orit̄ . ac
mari immergitur . **V**enecia a beneco rege pri? be
necia dicta . postea venecia . **G**allia a candore ppli
dicit̄ . **G**ala enim grece lac dicitur . **R**enus ab al
pib; nascitur . & contra aquilonem vergēs sinu os
ceani excipitur . **A**flumine reno est gallia bellgi
ca . a ciuitate belgis dicta . **H**ec a monte iouis sur
git . & versus aquilonem britanmicum oceanum
incidit . **H**ec & francia . a franco rege est dicta .
qui de troia cū enea veniens . troiam iuxta renum
cōdidit & terram franciam cognominauit . **H**anc
versus occidentem excipit ligdunensis gallia . que
& comata ob longas comas est dicta . **Q**ue versus
austum habet narbonensem galliā . a ciuitate nar

bona dicta . que & togata . a longis vestibus dicta
est . versus occidentem aquitaniam ab aquis rodano
& ligure dictam . **I**nde est hispania . ab hispano
rege dicta . prius hiberia ab hybero fluuio . que &
hyperia ab hespero rege dicta . **D**ec versus occasum
oceanum terminatur . **S**unt in ea prouincie terracona .
karthago . Iustania . galacia . betica . cingitania
a propriis ciuitatibus dicte . **C**ontra hispaniam versus
occasum sunt in oceanum hee insule . britania . anglia
hibernia . thanatos . **C**uius terra quibus gentium por-
tata serpentes premit & sole in quo fit solsticiu . ut or-
cades . xxxiii . feotia . chile cuius arbores folia nunquam
deponunt . & in quo . vi . mensibus uidelicet estiuus est conti-
nuus dies . vi . hibernis mensibus continua nox . **U**ltra
hanc versus aquilonem est mare congelatum . & frigus
perpetuum . **E**uropam pambulauimus . ad affricam
transmigremus :

De Affrica .

Affrica ab affer uno de posteris abrahe
est dicta . **D**ec in oriente in di fluminis sur-
git . & per meridiem vergens in occiden-
tem tendit . **Q**uius prima prouincia est li-
bia . a regina eiusdem nominis dicta . **D**ec a pare-
thonia ciuitate . & a montibus cathabachmon sumit
initium & maris philenorum finit . **D**e hac libicum
mare dicitur . **I**nde est cyrenaica . a cyrene ciuitate
nominata sed a regina eiusdem nominis constructa
& dicta . **D**ec & pentapolis a quinque ciuitatibus est
dicta . scilicet . beronice . arsiene . ptholomaide . appol-
lonie a propriis conditoribus ita dictis . **I**nde est tripo-

lis . a tribus ciuitatibus dicta . que sunt occasia berete
& leptismagna . **P**ost hanc bisace . a duabus urbibus
dicta . id est adrumeto . & birlancio . **D**einde est zenz
sis . in qua magna karthago a didone que & edissa
constructa & carthada a cartho oppido nominata
sed a romanis deleta & denuo reedificata karthas
go est appellata . **Q**ui? muri latitudo fuit . xvii . cu
bitoꝝ . **P**ost hanc gethulia . inde est numidia . in
qua regnauit iugurtha . **I**n hac est ciuitas yppone .
in qua fuit augustinus episcopus . **I**nde est mauritania .
a migredine dicta . mauron enim grece est nigrum .
In hac est prouincia sitifensis . a sitifi . oppido . alia
cesariensis . a ciuitate cesarea dicta . tracia timgita
nia . a timgui ciuitate nicipata . **V**ersus meridiem
vero est ethyopia . ab etha dicta . una in oriente . in
qua est urbs saba . de qua fuit illa regina quam in euangelio
comemoratur ad domino . altera in occidentem intra quas
garamantes sunt a garama ciuitate dicti . **A**pud
quos est fons tam frigidus diebus . tam feruidus noc
tibus ut non tangatur . **Q**uibus versus orientem coha
bitant trogodite . qui celeri cursu feras capiunt .
Vltra ethyopiam sunt maxima loca deserta . ob
solis ardore . & diuersi generis serpencia hominibus
incognita . **D**einde est maximus oceanus . qui solis
calore dicitur feruere ut cacabo . **I**n extremis finibus
affrice versus occidentem est urbs gades a fenicibus
constructa de qua gaditanum mare dicitur . **I**n ipso ve
ro oceano est mons altissimus athlas . unde athlan
ticum mare . **A**thlas autem rex erat affrice . frat
er promethei . a quo mons nomen accepit . quia in eo re

fidens astrologiam descripsit . unde & celum susti-
nere dicit . **P**er agratis affrice partibus . ad insulas
maris tendamus .

De Insulis

Insule sunt dicte . quasi in salo site . **I**n medi-
terraneo mari est cyprus insula contra syriam
a cypro ciuitate dicta . hec & paphus . a ci-
uitate eiusdem . **C**reta . a creto rege dicta vel
dicitur **D**ec centapolis a . c . urbibus nuncupatur **D**ec
fita est contra libicum mare quod & adriaticum ab
adria ciuitate dicitur . **M**indos est insula in elleponto
in europa . **E**llespontus ab elle ciuitate dicitur . **C**ha-
os insula attice . **C**yclades dicuntur eo quod in rotundo
sint posite . cyclon enim grece dicitur orbis . **S**unt enim
liii . contra asiam posite . **R**odum prima rodos a
ciuitate eiusdem nominis dicta . ad orientem est po-
sita . **I**n hac fuit olim ereus colosseus . lxx . cubito-
rum altus . **T**enedos ad septentrionem posita . a ci-
uitate thene . & eius constructore eiusdem nominis
est dicta . **C**arpathos ad meridiem ipsius contra
egyptum posita . unde capatiu mare . & carpacie
naues **C**ytherea ad occasum est sita a cythero mon-
te dicta . hec & porphiris dicitur . **D**elos in medio cy-
cladum sita . a ciuitate eiusdem nominis dicta **D**ec
tempore diluuii sub ogiuius facto . primo comparuit
Unde & delos nomen cepit . quia delos manifestum
sonat **D**ec & orthigia dicitur . ab orthigometris
id est co turnicibus . que primum ibi uise sunt **N**axos
insula dyomisii . qui & bachus . **M**elos que & sto-
ria rotunda insula . **P**aron a ciuitate eiusdem nominis

dicta . a paro iasonis nepote constructa . **N**ec gigit
candidissimū marmor qđ parū dicit̃ . & sardiū
lapidem **C**yclon est insula . in q̃ mastix nasci
tur . **S**amos a samo ciuitate dicta . in egeo mari
ē sita . **D**e hac fuit sybilla & pythagoras & iuno
In hac fictilia vasa sunt repta . **S**ycilia . a ficulo
rege fr̃e itali dicta . pri⁹ sicania a sicano rege cog
noīata cōtra ithaliam sita . **N**ec & trimacria a tribo
mōtibo acribo dicit̃ . **I**n hac ē mōs ethna . cui⁹ sul
phurea exestuant incendia . **I**n hui⁹ fretō est scil
la & caribdis . **I**n hac olim erant cyclopes . **I**n hē
inuenta est comedia . **E**olie insule . ab eole rege dic
te iuxta siciliam posite . **N**ec & uulcanie . quia incē
dio sunt plene . **S**unt em̃ nouem decades insule .
contra massaliā site . **S**ardimia a sardimio rege
herculis filio dicta . contra numidiam sita est **I**n
hac nec serpens nec lūpus gigitur . **I**n ea est soli
fuga animal ut aranea morſu homines p̃mēs . **I**n
ea est herba similis apiastro . que cōmedentibo ric
tus contrahit & quasi ridentes interimit . **I**n hac
sunt fontes calidi iſt̃imis medelā . furib⁹ inferētes
cecitatem . **C**orsica . a corsā muliere dicta . cōtra li
guriā sita . que primitus thaurū suū quesitura
illuc venit . & referens loci fertilitatem . a ligurib⁹
inhabitari cepit . **N**ec & cyrene . a cyrino herculis
filio est dicta . quia ab eo est inhabitata . **E**bosus
insula . contra hispaniam . hanc fugiunt serpentes
Ibi ē colubina plena anguib⁹ . **I**bi & baleares in
sule . ibi inuente sunt funde . **G**orgodes insule ī oc
ceano iuxta athlantem . **I**n hys olim habitauerūt

gorgodes. **I**n iuxta has hesperide. ab hesperide ciuitate. **I**n hys oues albi velleris habundant. que ad purpuram optime valent. vnde fabulose dicit aurea mala habuisse. **M**alon em dicit ouis. **U**ltra has fuit illa magna insula. que platone scribente cum populo est submersa. que affricam & europam sua magnitudine vincit. ubi nunc est in certum mare **M**aroe insula est in nilo flumine in capite ethyopie in qua absunt umbra in estate. **I**n hac est lignum hebenum. **I**n iuxta hanc est ciuitas sienes. in qua est puteus a prophetis factus. lx. cubitorum altus. in cuius fundum splendet sol recto gradu in iunio mense. **E**st quidam oceani insula dicta perditam amenitate & fertilitate omnium rerum pre ceteris terris longe prestantissima. hominibus incognita. que aliquando casu inuenta. postea inuenta. non est reperta. & ideo dicit perditam. **A**d hanc fertur brandanus venisse. **I**n insulas circueimus? nunc inferna petamus:

C. De Inferno

Infernus ideo dicitur. quia inferius est positus. **S**icut enim terra est in medio aere. ita est infernus in medio terre. **U**nde & nouissima terra dicitur. **E**st autem locus igne & sulphure horridus inferi dilatatus. superius coangustatus. **D**ic lacus. vel terra mortis dicitur. quia anime illuc descendentes veraciter moriuntur. **D**ic & stagnum ignis dicitur. quia ut lapis mari. anime illuc immerguntur. **D**ic terra tenebrosa vocatur. & fumo. & nebula factoris obscuratur. **D**ic terra obliuionis nuncupatur.

quia sic ipsi obliti sunt dei ita eorum obliuiscitur miseri
ri deus. **D**ic dicitur tartarus. ab horore & tremore
quia ibi est fletus & stridor dencium. **D**ic & gehē
na & terra ignis nominatur. **D**e. enim terra dicitur Cuius
ignis. noster ignis umbra esse dicitur vel uidetur
Quius profunditas & recessus dicitur herebo draconibus
& igneis vermibus plenus. **Q**uius os patens dicitur
baratrum quasi atra vorago. **Q**uius loca fetorem exha-
lancia. dicuntur acharonta. idem spiracula subaudi
mundos spiritus emittencia. **D**ic etiam dicitur.
stix. quod latine sonat tristitia. **F**legeton est fluius
infernalis. obuiositatem ignis & sulphuris feto-
re & ardore horribilis. **S**unt & alia multa loca si-
ue interris siue inferis penalia. aut frigore & ve-
tis horrenia. aut igne & sulphure iugiter feruēcia
Ignea inferorum loca inspeximus. ad refrigerium a-
quam confugiamus.

. **D**e aqua

Aqua que secundum elementum ponitur ab e-
qualitate dicitur. **U**nde & equor quod
sit planum. **H**oc in mari colligitur. in
flumina diffunditur. in fontes diuiditur
pamnes connectitur. per terras dissipatur. paera ac-
tenuatur. **T**otam terram cingit. omnes regiones &
provincias diuidit. **Q**uius immensa profunditas dici-
tur abyssus. quasi abest fundus. **H**abet tamen fun-
dum quamuis nimis profundum. **O**ceanus dicitur
quasi zonaris limbo. **Q**uinq; enim zonas mundi in
modum limbi ambit. **E**stus oceani id est accessus &
recessus. lunam sequitur cuius aspiratione retrahitur.

ei? impulsu refundit. **C**ottidie autem bis efflue-
re & remanare dicitur vel videtur. **C**um luna crescen-
te crescit & cum decrescere decrescit. **C**um luna est in
equinoctio. maiores oceani fluctus surgunt. ob
vicinitatem lune. cum in solsticio. minores ob lon-
ginitatem ei?. **P**er. xxx. annos ad principia
motus. & paria incrementa. ut luna reuertitur.
Antipostis quod est vorago in oceano. in exortu lu-
ne. maiori est fluctus inuuluit & vomit. **H**oc autem
vorago que tota aquas & naues ab sorbet & reuo-
mit. inde fit quod est in terra abyssus profundissima. de
qua scribitur. **R**upti sunt fontes abyssi magne. **I**uxta
hanc sunt cauernosa loca. & spelunce late patentēs
In his venti despiramine aquarum concipiuntur. qui
etiam spiritus pcellarum dicuntur & his suo despirami-
ne aquas maris per patentēs terrarum cauernas in-
trorsus in abyssum attrahunt. & ea exundante.
iterum magno impetu repellunt. **D**e his ventis
fit etiam terremotus. **N**am venti concavis locis in-
clusi. dum erumpe gestiunt. terribili fremore terra
concutiunt. eamque tremere faciunt. **H**inc etiam fit
terre hiatus dum loca caua & continuis aquis fra-
gilia ventis concussa rumpuntur. & introrsus ca-
dencia in hiatus apertuntur. de quibus multe ciuitates
deuorate leguntur. **H**oc est autem in terra tremor.
quod in nubibus tonitruum. **H**ic hiatus quod ibi ful-
men. **F**iunt autem cum terre motu inundaciones
maris. eodem videlicet spiritu infusi. vel residen-
tes sinu recepti. **V**nde tellus sicilie que cauernosa
& sulphure ac bitumine strata. ventis pene tota &

ignibus patet . spiritu introrsus cum igne concerta-
te . multis sepe locis fumum . vel vaporem . vel fla-
mas eructat . vel etiam vento acri? incubente fauil-
larum lapidearum moles egerit . **I**nde montis ethne ad
exemplum gebene ignium tam diuturnum durat in-
cendium . quod insularum incole dicunt . undis nu-
triri . dum aquarum concursus . spiritum in profundum
secum rapiens tamdiu suffocat donec venis diffusus
fomenta ignis accendat . **H**inc scilei canes latra-
re fingunt . dum periculi nauigantes undarum fremore
terrunt . quos sorbente voragine collidit estus . **S**i-
mili de causa in alijs etiam terris incendium surgit .
& gebennam postendit . **S**icut calor de igne . ita
frigus nascitur de aqua . **U**nde extreme partes oceani
rigido gelu & perpetuo frigore horrent quia ca-
lore solis carent . **P**ars autem oceani que medium
orbem diuidit . ideo iugiter calore feruet . quia so-
lis iter super se habet . **O**ceanus fluminum cursu non
augetur . quia fluentia dulcia . partim salis vadis
consumuntur . aut vapore solis partim per occultos me-
tus in suos amnes reuertuntur . **I**dcirco perdurat salus
tot fluminibus . pluuijs irrigatus quia exhausto a
sole dulci tenuique liquore . quem facilius ignea vis
contrahit . omnis asperior crassiorque relinquitur .
Ideo summa maris unda est dulcior . profunda ama-
rior . **L**une autem alimentum est in dulcibus aquis .
solis vero in amaris . **M**are rubrum de oceano exit
sed roseum colorem de terra trahit . que tota sang-
uineo colore rubet . ac vicina littora inficit . **M**are
dicitur quod sit amarum . **H**oc puenas terre occulto

meatu discurrit . amaritudinem in terra deponit .
dulce in fontibus erumpit . in seipsum iterum refluit .
ut scribit . **A**d locum unde exeunt flumina reuertuntur . ut iterum fluant . Omnia flumina intrant mare .
Dicitur tamen quod aque natura sit duplex . scilicet .
salsa & dulcis . **S**alsa maris & grauior . dulcis fontium . & fluminum & leuior . **E**t cum legatur quod de fonte in paradysum produxerit . & in quatuor diuideus . totam terram in quatuor . mundi partibus rigare preceperit .
Dicitur quod erupcio omnium fontium vel fluminum dulcis aque de illo vel fluuijs illis decurrat & in matricem abyssum eiusdem fontis refluat .
Que licet uniuersa mare influant . amaris tamen aquis non conuiscuntur . sed utputa leuis super graues aquas labitur . & in occultum cursum suum reuertitur .
Hinc est quod mare non redundat . cum omnia illud flumina intrent . **B**ed & superma maris unda non est adeo amara . quoniam ea que in imo est posita .
Quod fontes in hieme sunt calidi . in estate autem frigidi .
Hec causa est . **I**n estate calor aeris repellit frigus in terram . & inde fit aqua frigida . in hyeme autem frigus aeris pellit calorem in terram . & inde fit aqua calida .
Et cum aqua omnis aut dulcis sit . aut salsa . videndum unde quedam erupant calida vel putrida .
Sunt quidam specus subterranei naturaliter sulphure pleni . **I**n his cum ventus concipitur . eius afflatu sulphur accendit vel quod incendium etiam eructant quedam loca . ut fit in sicilia .
Cum ergo aqua per hec ignea loca currit . calorem & fetorem inde trahit . **E**t si prope hunc locum erum-

pit . flāmiuoma ebulit . Si autē longius recesserit . vix tepescit . deinde penitus frigescit . Sunt alia loca serpentibz plena . qui vicinam aquam inficiunt veneno . Que dum de terra surgit bibentes interimit vt fons quem stix facit : q̄ aqua maris mortui a ventis non mouetur . & in se nihil patitur viuere . fit ex fontibz bituminis . quibz edificata est babel turris . Bituminis autem natura resistit aque . & nō diuidit nisi mēstruoso sanguine . **P**isces & aues ideo ī aquis cōmorant̄ quia de hys facti leguntur . q̄ autem aues ī aere volant . & terrā inhabitant . ideo fit . quia & aer humidus ut aqua . & terra est aqua pmixta . q̄ vero quedam animalia de terra creata ī aquis possunt morari . ut sunt cocodrilli . & ypothami . hoc ideo fit quia aqua est terre pmixta . Cum ī nocturna nauigatione scintillat ad remos . tēpestas erit . Et cum delphim vndis sepius exiliunt . q̄ illi ferunt̄ vnde ventus exurget . & inde nubes discusse . celum apiunt . De pfundis aquarū emergantur . & scriptoria penna ī aere suspendantur :

Q. De aere :

Aer ē om̄e qd̄ manū simile . a terra usq̄ ad lunam cōspicit̄ . de q̄ vita & spirit⁹ haurit̄ . Et quia est humidus . ideo ī eo volant aues . vt ī aqua natant pisces . In hoc cōmorantur demones cum tormento diem iudicij p̄stolantes . ex q̄ sibi corpora assumunt . dum hominibz apparent . De hoc p̄creantur

venti. **V**entus em̄ est aer cōmotus. & agitat⁹. &
nihil aliud qm̄ aeris fluctus. qui in duodecī diui-
ditur. & quisq; proprium vocabulum sortit⁹. **D**e
quib⁹ q̄tuor sunt cardinales. alij illorum collata-
les. **P**rim⁹ cardinalis septentrio. qui & partib⁹
suis frigora faciens. & nubes. **D**ui⁹ dexter circi⁹
qui & tracias. faciens niues. & grandines. eius
sinister aquilo. qui & boreas. stringens nubes
Secundus cardinalis subsolanus. qui & a filio-
tes tempat⁹. **C**ui⁹ dexter uulturnus. qui & calcias
cuncta desiccans. **E**i⁹ sinister eurus. nubes ge-
nerans. **T**ercius cardinalis auster. qui & noth⁹
humorem. calorem. & fulmina gignens. **D**ui⁹
dext⁹ euroauster calid⁹. **E**i⁹ sinister euronoth⁹
temperatus. **A**ustrales venti faciunt maiores tē-
pestates. quia ex humido flant. **Q**uartus cardina-
lis zepirus. qui & faunius. hyemem resoluēs
floresq; produciens. **D**ui⁹ dexter affricus. qui &
libius tempestatē & tonitrua generans. & fulmīa
Ei⁹ sinister chorus. qui & argestes. in oriente
nubila. in india faciēs serena. **E**xtra hos sunt duo
venti. aura & altanus. aura in terra. altanus in
pelago. **V**enti suo spiramine aquas in aera trahūt
que cōglobate in nubes densant⁹. **D**icuntur autē
nubes. q̄si nunborū naues. Quib⁹ dū venti inclusi
erumpere nituntur. magno murmure cōcrepant.
& nubib⁹ collisis. ignē terribilem excuciūt. **C**re-
pitus ergo nubium & ventorū. est tonitru⁹. ignis
inde excussus est fulgur. **Q**ui ignis ideo q̄q; pene-
trat q̄ tangit. quia & nostro ē subtilior & magna

ui ventoz impellit. **A**b aquilone fulgur & ab eu-
ro tonitrus. ab affrico tempestatē. ab austro fla-
tus estum ptendit. **A**rcus in aere quadricolor ex
sole & nubibus format dum solis radius caue nu-
bi immisus repulsa acie in solem frigit. sicut dū
sol in vas aqua plenum fulget. splendor in tecto
reddit. **D**e celo igneū. de aqua purpureum. de
aere iacinctinū. de terra colorem gmineū. **Y**mber
ex nubibz descendit. **D**um em guttule. in maio-
res guttas coeunt. aeris āplius natura nō ferente
nē ventos impellente nē sole dissoluēte. ad terras
dilabunt. **L**enta autem & iugis defluxio pluuiā.
repentina & p̄ceps. nimbo. vel ymber vocatur.
Que licet de amaris aquis sit hausta. solis igne de-
cocta. aere dulcescit. ut marina aqua humo infu-
so. dulcem saporē summat. **G**ille pluuię ventis
& frigore congelate. in aere coagulantur. & in
lapillos gradimis mutāt. **N**ix aqz vapore necdū
densato. eciam guttas gelu p̄ripiēte formatur. q̄
in alto mari nō cadit. **R**os de aere venit. quando
aquis grauatus rigore noctis. & lune splendore
distillat. **S**i vehemencius est frigus noctis. ros
in pruina versus candidior gelu nō albescit. **N**ebu-
la fit dum humide exalaciones vaporaliter in aera
trahunt vel radys solis ad terram repellunt. **F**u-
mus ascēdit etiā de aq. **O**mnē nanq corp⁹ extat
ex quatuor elementis. **L**ignum autem est corp⁹.
qd igni iniectum cum fuerit. ignis materies q̄ ei
inest ardet. terre vero materies vertit in cinerem.
aeris & aque materies per fumū euanescit in aere

Ideo autem est amarus . quia natura aque est sal:
sa . siue quia pmixta . **Q**uoniam in noctibus videntur stelle
cadere . non sunt stelle . sed igniculi . a flatu ven:
torum ab ethere in aerem tracti . & mox in madido
aere extincti . Destilencia nascitur aeris siccitate
vel calore . vel tempestate corrupta . Qui spirando
vel edendo pceptus . luem mortemque generat . Hoc
totum quod dixi . infra lunam in aere fit . superius vero
semper serenum existit . Aerem transuolauimus . iam
etheris ignem conscendamus .

¶ De Igne :

Enis qui quartum elementum scribitur . quia non
gignens dicitur . a luna usque ad firmamentum
extenditur . Is tamen est aere subtilior . quan:
tum aer aque tenuior . a quo terre carior . Dic etiam
ether qui purus aer dicitur . & splendore perpe:
tuo letatur . de hoc angeli corpora sumunt . cum
ad homines missi veniunt . In hoc septem stelle .
singulis circulis contra mundum feruntur . & ob va:
gum cursum planete . id est erratice dicuntur . De
vniuersa celeritate firmamenti . ab oriente in occi:
dentem raptantur tamen naturali cursu contra mun:
dum ire comprobantur . sicut musca . si in rota mo:
lendini circum ferretur . ipsa tamen proprio motu contra
reuolucionem eius ire videretur . De nunc inferi:
propter obliquitatem signiferi vagancia . radius autem
solis prepedita anomala . vel retro grata . vel sta:
tionaria fiunt . Luna est primus planetarum & mi:
nima stellarum . & ideo maior ceteris videtur .

quia proxima terre in primo cyclo fertur. **L**ui?
corpus est globosum. natura igneum sed aqua permix-
tum. **V**nde & proprium lumen non habet. sed in mo-
dum speculi a sole illuminatur & ideo luna quasi lu-
cina id est a luce nata nominatur. **Q**uod autem quasi nu-
becula in ea videtur ex aque natura creditur. **D**icitur
enim si aqua permixta non esset terram ut sol illustra-
ret. immo ob vicinitatem maximo ardore vastaret.
Globo namque eius multo terra amplior. licet ob alti-
tudinem circuli sui videatur vix modum fundo maior.
Lucet luna ea parte. qua soli est opposita. ea autem
parte est obscura. qua a sole est auersa. **A**sole vero
longius remota lucet tota. **N**on enim crescit nec
minuitur. sed obiectu terre lumine. quod a sole acci-
pit videtur. **N**ec licet cotidie violencia firmamenti
ab oriente in occidentem feratur. tamen contra mun-
dum nitens. omnia zodiaci signa. xxxvii. diebus per-
vagatur. circulum autem suum. xix. annis perambu-
lare affirmatur. Luna si rubeat quasi aurum. vetos
ostendit. si in summo corniculo maculis nigrescit
pluuium meritis exordium. si in medio plenilunium.
Secundus planeta est mercurius. qui & stilbon.
forma globosus. natura igneus. lunam magnitudine
vincens lumen a sole accipiens. signiferum. ccc. xxx.
diebus percurrent. **T**ercius est planeta venus. qui
& hesperus. aurore. & zephali filius. lucifer. &
vesper. rotundus. igneus. contra mundum nitens
ut mercurius. signiferum percurrent. ccc. xlviii.
diebus. **Q**uartus planeta est sol. inde dictus. quod so-
lus luceat ceteris stellis obscuratis. vel quod sit super

omnia lucens . forma sphericus . natura igneus . magnitudine octies terram vincens omnibus stellis lumen prebens . **D**ic ab oriente . in occidentem impetu firmamenti fertur . sed contra mundum nitens . per totum zodiacum . ccc . lxx . diebus graditur . circulum autem suum . xxviii . annis per ambulare traditur . **Q**ui? presentia diem . absentia vero eius efficit noctem . **S**icut enim tota die super terram . sic tota nocte lucet sub terra Aquilonarem partem celi peragrans . facit nobis longos dies . & estatem Australem vero percurrentes inducit nobis breues . & hiemem . **S**ol in ortu suo maculosus . vel sub nube latens . pluviam diem presagit . **S**i palleat . tempestuosum . **S**i concavus videtur . ita ut medio fulgens . radios ad austrum & ad aquilonem emittrat tempestatem humidam . & ventuosam **S**i pallidus in migras nubes occidat aquilonem ventum . **Q**uintus planeta est mars . qui & pyrois globosus . igne fervidus percurrit signiferum duobus annis . **S**extus planeta est iupiter qui & phenon . rotundus . tempatus . zodiacum peragens . xii . annis . **S**eptimus planeta est saturnus qui & pheton sphericus . gelidus . contra mundum ut superiores regiones graditur . signiferum . xxx . annis percurrentes . **I**n exortu saturni post . xxx . annos . qui imaginem magis de ere fuderunt . loqui ut hominem probabit . **O**mnes autem post quingentos & . xxxii . annos . circulos suos pagunt . & eosdem ut prius repetunt . **A** terre centro absides . id est circuli planetarum altissime sunt . saturno in scorpiione . iovi in virgine . marti in leone . soli in ge-

minis . veneri in sagitario . mercurio i capricorno
lune i ariete . medys omniu partibo & cotrario ad
terre centrum humilime atq; pxime . **S**uus cuiq;
color est . **J**oui clarus . **S**aturno cadidus . **M**ar-
ti igneus . **L**ucifero palleus . **V**espero refulgens
Mercurio radians . **L**une blandus . **S**oli ardens
Mittunt autem colores appinquis circulis . **N**am
frigidior in pallorem . ardencior in ruborem . re-
tosus i horrorem . a terra in obscuritatem . **D**ig-
nifer id est circulus . xii . signoz dimidit in . xii
partes platū . **S**up hys feruntur . vii . planete
Sol sub medys tatum duabo . **L**una ptotam lati-
tudinem . **V**enus excedens cu bimis partibo **M**er-
curius sub . vii . partibo duabo in medio . tribo su-
pra duabo infra . **M**ars sub . iiii . medys . **J**upiter
sub media . & supra ea duabo . **S**aturnus sub duabo
medys vt sol . **I**dy . vii . orbes cu dulcisona amo-
nia volumt ac suauissimi cocentus eoz circuicione
efficiunt . **Q**ui sonus ideo ad nostras aures no per-
venit quia ultra aerem fit . & ei? magnitudo nrm
angustum auditum excedit . **N**ullus em sonus a
nobis pcipit . nisi qui hoc in aere efficit . **A**terra
autē usq; ad firmamentū . celestis musica mensurat
ad cui? exemplū . nostra inuenta affirmatur . **I**n
terra nanq; si . **T** . in luna . **A** . in mercurio . **B** .
in venere . **C** . in sole . **D** . in marte . **E** . in ioue .
F . in saturno . **G** . ponitur . mensura musice inue-
nitur . **V**nde a terra usq; ad firmamentū . vii . to-
ni numeratur . **A**terra em usq; ad lunam est tonus
a luna usq; ad mercurium semitonium . **A**mercurio

usq; ad venerem semitoniu. Inde usq; ad solem. iiii
semitonia. A sole usq; ad martē tonus. Inde ad io
uē semitoniu. Inde ad saturnū seitoiu. Inde ad fig
ferum. iiii semitonia. Que simul inuenta. vii. to
nos efficiunt. Tonus autē habet. xv. milia. d
c. xxv. miliaria. Semitonium vero. vii. milia
d. ccc. xii. miliaria & semissem vnde & philoso
phi. ix. musas finxerūt quia a terra usq; ad celū
ix. consonācias depbenderūt q̄s homini naturalit̄ in
fitas inueniunt. Sicut em̄ hic mundus. vii. to
nis & nostra musica vocib; vii. distinguit̄. sic cō
pago nostri corporis. vii. modis cōiungunt̄. dū
corpus. iiii. elemētis. anima trib; virtutib; copu
latur. Que musice arti naturalit̄ recōcialiant̄. Vn
de & homo microcosm; id est minor mundus di
citur. dum sic consono numero celesti musice. par
cognoscit̄. A terra usq; ad lunam sunt. c. xxvi.
stadia. que sunt. xv. milia. d. c. xxv. miliaria
A luna ad mercuriū. vii. milia. d. ccc. xii. mi
liaria & semissem. Inde ad venerem tantū. Inde
ad solem. xxiii. milia. cccc. xxxvi. miliaria.
A sole ad martem. xv. milia. d. c. xxv. mili
aria. Inde ad iouem. vii. milia. d. ccc. xii. mili
aria. Inde ad saturnū tantum. Inde ad firmamē
tum. xxiii. milia. ccc. xxxvi. miliaria. Sunt
itaq; a terra usq; ad celum miliaria. c. milia &
ix. milia. & trecenta. lxxv. miliaria. Ignē per

Que globos planetarū tñscurrim; nē celestem
De celo penetrem;
Celum dicitur quasi casa elios id est dom;

solis vel quasi vas celatū . quia est stellis insigni-
tum . **E**st autem celū subtilis igneeque nature rotū-
dū & a centro terre equis spacys vñdique collectū .
Vnde & cōnexū . mediūque ubique cernitur & in enā-
rabili celeritate cottidie circū agit . **C**elū si vespere
rubes . serenū diem . si mane . tempestuosum signi-
ficat . **D**ue sunt ianue celi oriens qua sol exit oc-
cidens qua sol intrat . **C**limata . id . est plage celi
sunt . iiii . **O**riētales ab ortu solsticiali . ad brūma-
lē . **A**ustralis inde ad occasum brūmalē . **O**cciden-
talis ex hinc vsque ad solsticialē . **S**eptentrionalis
ab occasu solsticiali ad ortum eiusdē . **O**riens ab or-
tu solis . occidens ab occasu eius vocat . **M**eridies
quasi media dies **S**eptentrio autē a . vii . stellis ap-
pellat . **T**riens dicitur bos . quasi terio . inde . vii .
triones quasi . vii . teriones . id ē boues . **H**ec pla-
ge grece dicunt . **A**nathole . **D**isis . **A**cton . **M**e-
sembria . de quibus nomē adam qui est minor mū-
dus cōponit . **S**uperius . **C**elū firmamētū dicit .
eo quod sit inter medias aquas firmamentum . hoc ē
forma sphericum . natura aqueum . stellis undique ver-
sim ornatū . **E**st autē ex aquis instar glaci . im-
mo cristallū solidatum . vnde & firmamētum di-
citur . **I**n hoc sunt duo poli . a poliēdo dicti vnus
borealis . qui a nobis semp videtur . **A**ustralis al-
ter qui nūquā a nobis cernit . quia in deuexo posi-
ti . tre timore impedimur . **I**n hīs celū . vt rota
in axe voluit . **C**elū est vñdique stellatū . sed ideo
in die nō apparent stelle . quia fulgore solis mēte
latet . sicut sol nube tectus nobis nō lucet . **S**tella

quasi luna stans dicitur. Stant enim stelle. firmamento
fixe & non cadunt ea mira celeritate currente. Una
autem dicitur stella. multe stelle. astrum vel sidus
sidera dicuntur a sidero. eo quod navigantes. vel iti-
nerantes ea considerent. Sunt omnes stelle rotunde. &
ignee. quoniam dispositio soli deo cognita est. qui stellas
numerat. quarum nomina solus Signa. potestates
cursus. loca. tempora novit. Sapientes vero mundi
nomina animalium. vel hominum eis imposuerunt.
ut ab hominibus dinosci possint. In medio firmamēti.
sunt. xii. signa. per transversum disposita.
equaliter per circuitum distincta. Quoniam dispositio grece
dicitur. zodiacus latine signifer. eo quod fert signa.
quod animalium habet nomina. zodiacum enim dicitur
animal: . De signis

Primum signum est aries. extans ex
pluribus stellis. Secundum fabulam istam est qui
aureo vellere prebrixum & hellen trans
mare ad colchos venit. qui intra sidera
translatus est. Pro signo autem ponitur. quia sicut aries
tota estate in dextro latere. ac tota hieme in si-
nistro cubat. sic sol sub illo signo gradiens. dextram
celi partem perambulat. Secundum est taurus. ob id
quod impigit in raptu europe. in taurum est versus. &
intra sidera translatus. Ob significationem autem quod
sol sub illo signo positus radios suos ut cornua for-
ciat erexit. & terram arabilem reddit. Tercium sunt
gemini. Et castor & pollux filii iouis a troia re-
versi. & intra sidera translati sunt. Pro signo autem
ponitur. quia sub hoc signo. duobus diebus ampli-

qm̃ sub alyz moratur . **Q**uartū ē cancer . qui max
im⁹ herculē pcussit . dum ydra vereis occidit . &
ideo sidera pmeruit . **S**ignificat autē . q̃ sicut cā
cer retrocedit . sic sol ad illud signū veniens . cur
sum suū retroflectit . **Q**uintum est leo . qui maxi
mus ab hercule occisus . intra sydera est trāslatus .
Designat autem q̃ sicut leo in anteriori pāte cali
de nature . in posteriori frigide . ita sol in illo sig
no . augustū mēsem pri⁹ facit calidū ac postremo
tepidum . **S**extū est virgo . s. erigone . filia yca
ri sacerdotis intra astra rapta . **S**eptimū est libra
quam tenet virgo . s. blancee . xostri regis filia .
ob equitatē iusticia dicta . & intra sydera trāslata
Merita hominum pensat . & in libra ioui represen
tat . **H**ec pro superiore uirgine ponitur . **S**ignat
autē . q̃ sol equinoctium faciat . cum sub illo sig
no ambulat . **O**ctauum est scorpio . qui maxim⁹
erigonem pcussit . dum hostes terre occidit . & ob
terre graciā astra meruit . **P**ro signo autem gran
dinum ponit . que illo mense uidelicet nouembre .
in quibusdam terris crebrius fiūt **M**onum est sagit
tari⁹ . qui & arciteneus . s. alchon chretēsis . qui
scorpionē qui filium suum rapuit . sagittam . nec
filium tetigit & ideo sidera meruit . **D**esignat autē
crebros fulminū ictus . qui in nouembre cōtingūt
in aliquibz locis & in ferina membra desinit . sig
nat . q̃ tunc sol infera petat . **D**ecimum est capri
cornus . qui iouem paruulum a patre plectum .
capra clam aluit . quā ipse post intra sydera trāstu
lit . **E**st autem significacio . q̃ sicut capra alta petit

ita sol tūc ad alta celi ascēdit **E**xtrema eius pars
definit in piscem . designat finem illi? mensis esse
pluuiale . **V**ndecimum est aquarius scilicet gami
medes . troili regis filius . iouis amasius . ab ipso
intra astra locatus . & pincerna deorum factus .
Significat autem . & solutis niuibz . vndosum est
illud tēpus . **D**uodecimum est piscis . cum dy ty
phoeū gigantē insequentem fugerent in egiptum .
venus & cupido filius eius versi in pisces . latue
rūt in aquis . **C**ūq; homines diu pisces deuitarēt
illi duo trāslati sunt intra sydera . **D**esignat vero
illud tempus esse . pluuiiale :

¶ De yadibus

Plades dicuntur pluuiiales . **P**lades enim
grece . latine pluvia dicitur . **V**nde lati
ne dicuntur fucule a fuco . **S**unt autē . vii
stelle in fronte thauri . **P**liades dicuntur
quasi plures . **P**liton enim plura **S**unt nāq; . vii
stelle in genu thauri . fuerunt autē filie athlantis
regis . & plade . **A**patre autē athlantides **A**ma
tre plades . q̄si plades . ab insula hesperides **D**ee
autem vergiliz dicuntur . quia verno tempore ori
untur **E**x hys vna fuit maia mercurij mat **A**dex
tris zodiaci . versus aquilonem sunt hec signa iux
ta axem arcton . scz plaustrum . qđ syd? & septē
trio & helice nominatur . cui? stelle maiores tradū
tur . fuit autem calisco licaoms regis filia . a ioue
oppressa . scilicet a iunone in vrsam versa . a ioue
vero intra astra rapta . **B**equitur sydus boetes id
est custos palustri . qđ & archu philax . **E**rat aut

calisco filius a ioue intra sydera positus. Deinde ē
arcturus. scilicet minus plaustrum. qđ & scmo-
sura dicit̃. **H**ec autem a ioue oppressa a iunone in
vrsam versa. a ioue intra astra est trāslata. **I**ntra
duo plaustra est serpens phiton. quem maximū
a pollo post diluuium latone a iunone immisum.
occidit & ob insigne. intra sydera trāstulit. **I**ux-
ta est corona a vulcono facta a bacho vero adria-
gneminois & pasiphe filie data & intra astra loca-
ta. **I**nde est hercules sydus. **C**um gygātes cō-
tra deos pugnarent. dys in vnam celi partem ve-
nientibz celum ruere voluit. sed hercules hoc cum
athlante sustinuit. ideo celum pmeruit. **I**unc iux-
ta est lyra. a mercurio inuenta. **P**rope hanc cig-
nus. **J**upiter ob amorem lede regine. in cygnum
est versus. & intra sydera trāslatus. **I**unc coniun-
git̃ cepheus rex & casiephia uxor ei⁹. **C**ui associ-
atur pseus filius iouis & danes. habens iuxta se
sydus andromache uxoris eius filie & zephei re-
gis. **Q**uibz admisceť deltoton. qđ & triangulum
videlicet forma egipti. quia seruauit deos a facie
ciphei. **I**uxta qđ locatur serpentari⁹ scilicet ericto-
mus. qui & auriga. qui primo aurigam iunxit.
eo qđ serpentinos pedes habuit. **V**nde & grec o-
phimicus dicit̃. **O**phis enim est serpens. **I**unc iux-
ta ponitur pegasus scilicet equ⁹ alatus & cornut⁹
igneum halitum. & ferreos habens pedes. a sang-
uine gorgonis creatus. **C**ui coniungitur delphm
qui neptuno amphitricē cōiugium ad duxit & ideo
sydera pmeruit. **D**einde est aquila. **J**upiter in a-

quilam versus . ganimedem rapuit & intra sydera
trāstulit . **H**uic sub est sagitta ab hercule philocte:
ni data . p quē expugnata est troia . **A** sinistris
zodiaci versus austrum . sunt hec signa .

. **D**e hydra

Hydra que habuit . l . capita . ab hercule
occisa & ob insigne . intra sydera trāsla
ta . **S**up hanc erant in quo togaton id
est summus deus pastam comiscuit de
quo animas fecit . de quo adhuc anime leteum po
culum bibunt . cum corpora introeunt . **S**up hanc
aūt coruus . ab apolline dilectus & intra astra rap
tus . **I**nde est torion . qui ab urina natus intra syde
ra est trāslatus **H**uius stelle si fulgēt . serenum erit
si obscurant . tempestas . **I**uxta hoc pchion . qd
& anticamis dicit . qui canis orionis fertur . & ob
insigne meritum . intra sydera locatur . **H**uic con
nectit camicula que syri dicit . & ob hoc dies cami
culares dicunt fuit autem canis erigoni filia ycar
i sacerdotis . **Q**ue dolens patrem necatum . laqueo
se suspendit . dū eum canis ducatu inuenit . **A**m
bo autem sunt intra sydera rapti **D**einde est lepus
quia a ganimede agitat . a ioue intra astra trāsla
tus ē . **D**equit eridanus fluvius qui & padus . **E**rat
autem pheton phebi fili . **Q**ui currum patris rege
re inscius . mundum incendit . & ideo fulmine io
vis in hoc flumine interyt . **Q**ui in eridanium muta
tus . inter sydera trāslatus . **C**ui associatur cetus
quem perseus occidit dum andromaden deuorare
voluit . quē iupiter ob insigne filij intra astra loca

uit. **I**n iuxta hanc centaurus scilicet chiron magister
achillis ob nimiam virtutē in celo est locatus.
Sacrarium autē id est altare in quo dī irauerūt
cū saturnus & iupiter cōtra se pugnaverūt. **I**nde
est argo videlicet prima nauis apud argos ciuita-
tem atbihi facta & in celum trāsata. **A**d extre-
mū est pistrix. siue chymera. que bestia capite leo
media capra. draco fuit cauda a belloforon occisa
& intra sydera est trāsata. **E**st & canopus sydus
egipti p̄clarum qđ a nobis nūc videtur. sic nec
a trogoditis iuxta egiptū septentrio. **E**x hīs sig-
nis semp dimidia pars sup̄terram. dimidia est sub
terra. **E**t celi pars que sub terra apparet. hemispe-
rium vocat̄. id est dimidiū celum. **L**actea autem
zona. quia omnes stelle fundunt in eam sua lumi-
na. ideo est candida. **C**omete sunt stelle flammis
erimite. in lactea zona cōtra aquilonem apparētes
regni mutacionem. aut pestilenciam. aut bellum.
estus re. portendētes. **C**ernūtur autem. lx. di-
ebus. si diucius. lxxx. **S**ydera fabulis inuoluta.
immo polluta perlustrantur. alcius scandentes.
astra matutina. solem q̄ solis inspiciamus. **S**u-
pra firmamentū sunt aque instar nebule suspense.
que celum incircūtu ambire tradūt vnde & aque-
um celum dicitur. **S**up̄ qđ ē spiritibus celum hoībus
incognitū vbi ē habitacio angelorū p. ix. ordines
dispositorū. **I**n hoc ē paradisus paradisorū in q̄ re-
cipiūtur aīe sanctorū. hoc ē celum qđ in principio
legit̄ cū t̄ra creatū. **H**uic lōge sp̄s eminere dicit̄ ce-
lū celorū ī q̄ habitat rex āgelorū. **E**xPLICIT liber p̄m.

4. Incipit Secundus

Priori libello globum totius mundi oculis corporis representauimus. sequenti iam tempus in q̄ voluitur. oculis cordis antepōnamus. Euum est ante mundum. cum mundo. post mundū. hoc ad solum deū ptinet. qui non fuit nō erit. sed semper est. Tempora eterna sub euo sunt & hoc ad archetipū mundum & angelos ptinet. qui ante mundū esse ceperunt & cum mundo & post mundum. Tēp? autem mundi est vmbra enī. Hoc cum mundo incepit & cum mundo desinit. veluti si funis ab oriente in occidentem extenderet qui cottidie plicando collectus. tandem totus absumeretur. Per hoc extenduntur secula. sub hoc currunt vniuersa in hoc mundo posita. Hoc vnus cuiusq̄ vita mensuratur. hoc series dierū & annorū terminat. Tēp? enim a temperamento dicit̄ & nichil aliud qm vicisfritudo temporum intelligitur. Hoc q̄ in atomos ostenta. momenta. partes. punctos. horas. q̄drates. dies. ebdomadas. mēses. vicissitudines annos. cyclos. etates. secula. diuidūt Atom? dicitur insecabile. Est enim illud qd̄ in sole volat. Est autem minimum temporis spaciū. sicut motio palpebre oculi. qd̄ & ictus dicit̄ & est trecentesima. lxxvi. pars vnus ostenti. Ostētum dicit̄ qd̄ aliquid ostēdit aspiciētibz Est autē. lx. pars vnus hore. habens in se. ccc. lxvi. atomos. Momentum est motus syderum. vnde & dicit̄. & est. xl. pars hore. cōtinēs ostētum vnum & dimi

diu. **P**artes a parcione zodiaci. qui intra trices-
nos dies p singulos menses partit **E**st autem. xv
pars hore. habēs in se duo momenta. & duas pā-
tes momenti. **M**inutum est minus interuallū in
horologio **E**st autē. x. pars hore. cōtinens vnā
& dimidiā **P**unctus est paruus ascensus puncti
in horologio **E**st autē. iiii. pars in sole. aliquādo
. v. in luna. hore. habens duo minuta. & dimi-
dium. **H**ora est terminus cuiusq; rei. **E**st autem
hora q̄mdu aqua stans aiactu lapidis mouet & ē
. xii. pars diei ostans ex. iiii. punctis. x. mi-
nutis. partibo. xv. momētis. lxi. ostentis. lx
athomis. xxii. d. xl. **H**ora autem dicitur series
vel umbra & dicitur ab horologio & est certus li-
mes temporis in horologio. **Q**uadrans est. iiii.
pars diei. habens tres horas. naturalis autem di-
ei. vi. horas. **D**ies est. vii. pars ebdomade vul-
garis. cōtinēs horas. xii. **N**aturalis autē xxiiii.
Dies autē dicit a discernendo. eo q̄ lucem ac te-
nebras discernat **E**st autē dies. aer sole illustrat?
Cum enim sol est sup terrā ibi dies. cum sub terra
ibi est dies. **C**um aquilonarem partem celi circuit
nobis in deflexo terre positus. cicius surgit & tar-
dus occidit & ideo longiores dies facit **C**um vero
australem pambulat. nobis tardius surgere & ci-
ci? occidere videt quia tumor terre medie. q̄ rotū-
da est. insui nostro obicit & tunc q̄ nobis bre-
uiiores. illi pāti longissimos facit. zodiac? namq;
ex. xii. signis constans. ab aquilone in austrum
porrect? flexuoso lapsu cingit. sub quo sol currēs

mundum in .vii. parallellos id est circulos diuidit
quibus singulis diem facit. **L**ongitudo autē zodiaci
in .ccc. lx. partes secatur. **L**atitudo eius in xii
partibus. **P**arcium autem sectio nichil aliud ē qm
solis vni? diei pgressio. **V**num qd? ergo signū
p duas horas orit? . p duas occidit & in vno q? sol
xxx. diebus immorat? . Qui dum flexuoso draconis
meatu sub signis zodiaci obliqui mundum in .viii
circulis diuidit. **P**rim? circulus ab india vsus aus
trū . p mare rubrum & affricā ad colūpnas her
culis peruenit. **H**ercules enim orbem pertrāsiens
ibi colūpnas fixit vbi finem mūdi esse putauit. **I**n
hoc ergo circulo equinocty die medio gnomoni ra
di? horology . vii . pedū vmbra reddit. **D**ies lon
gissim? xiiii horas equinoctiales habet. **S**ecund?
ab occasu indie p medos vadit & perses . arabiam .
syriam . cyprū . choretam . lilibeum . montem sicilie
& septentrionalia affrice ptingit. **V**mbilicus in
equinoctio . xxxv . pedum vmbra lōgam reddit.
Dies maxima . xiiii . horarum & . v . partē vnius
hore. **T**erci? oritur ab indys timano pximis . &
p caspias portas taurum . paphiam . rodū . cyclo
das . syracusas . catinā & gades tēdit. **T**ermines
cuncte . vmbra . xxxviii . vnciarū faciunt. **L**ongis
simos dies . xiiii . hore & dimidie . ac . xxx . vni?
hore. **Q**uartus ab altero latere timani p . ephesum
mare . cycladum . septentrionalia sicilie narbonē
sis gallie . exortua affrice maritima . tēdit ad oc
casum. **G**nomon . xxv . pedum fecit vmbra . xx pe
dū. **L**ongissim? dies habet . xiiii . horas & tercias

duas vni? hore. **Q**uinto circulo ab introitu caspy
maris. continet. bractia. armenia. macedonia.
tarentum. tuscum mare. baleares. hispania me:
dia. **G**nomo. vii. pedum. umbras. vi. reddit.
Maximus dies. horarum. xv. **S**extus cōplectit
caspias gentes exsicasi. samotrariam. illiricos cā
pamiam. eutruriam. massiliam. hispaniā. terraco
nensem mediam & inde p lusitaniā. **G**nomonis
pedes. ix. umbre. viii. **L**ongissimus dies horas
xv. ac nonam partem hore. **S**eptimus ab altera
caspy maris hora incipit & ptracie auersā veneciam
cremonam. rauennam. tras alpinam galliam. pi
reneū. celtiberiā vadit **G**nomonis. xxxv. pedes
umbre. xxxvi. **A**mplissima dies horarum. xv &
quintarum parciū hore triū. **O**ctauus a tanay. p
meotiū lacum & sarinathas dacos. partemq ger
manie. gallias ingredit. **L**ongissimus dies horarū
xvi. **G**nomo vt supra. **E**xtra hos facit sol. iiii du
os in austro & duos in aquilone. vnum in austro
p insulam meroen & ptolomaidam. rubri maris
urbē vbi longissim? dies. xii. horarum. dimidia
hora amplior. alterū p syenē urbē egipti. qui est
horarū. xiii. vñ in aquilone p hyphoreos montes
& britanniā horarū. xvii. **A**lterum sciticū. ari
pheis ingis in thilen in quo. vi. mensibz est dies
vi. alys nox **A**dbuc in alys terrarū locis variat
sol vmbra **N**am vmbilici qui gnomo dicit vmbra
in egipto equinoctiali die. meridie paulo postqm
gnomonis dimidiam mensuram efficit. **I**n roma
quarta pars gnomonis de est vmbra. **I**n ancuna

sup est .xxxv. **I**n venecia hysdem horis umbra .
gnomoni par fit . **I**n syene solsticiali die medio .
nulla fit ūbra . ibiq̃ puteus a philosophis ad hoc
ipsum factus totus illuminatur . **I**n meridie sunt
populi filcy dicti . qui umbrā ex utroq̃ latere mit
tunt . **I**n india sup flumen h̃ypasim . in solsticiali
die ūbra absummit̃ . **A**pud trogoditas . xlv . diebo
ante solsticiū & totidē postea umbra in meridie ia
citur . **I**n mezoē insula mili . bis in anno absumit̃
umbra cum sol ē in . xii . parte tauri & in . xiiii . le
onis . **I**n india sunt loca asscia dicta . ibi non sunt
vmbre & septentrio ibi non videtur . **O**rizon est
quantū aspect⁹ cuiusq̃ in circuitu circū scribit . &
celum undiq̃ terre imminere putat . qđ in lato ma
ri melius dinosci potest vbi nullum obstaculum se
p̃bet . **E**xtendit̃ autem orizon in spaciū longitu
dimis . ccc . & . lx . stadior̃ . **C**entū enim & . lxxx
stadia nō excedit acies cuiusq̃ vidētis . sed visus
cū ad hoc spaciū venerit . deficiens in rotundita
tem recuruat̃ . **I**de numerus geminatus in ante &
retro orizontē efficit **D**ies vulgaris habet tres di
uisiones . mane . meridiem . supremū **M**ane ab or
tu solis vsq̃ ad quartam horā . dictū a mano qđ ē
bonum . **N**ichil enim melius luce . vel a mano id ē
dys infernalib⁹ . qui diem totam nocte inclusa ma
ne emittunt . **M**eridies . q̃si media dies . & dicitur
a mera id est pura dies . **S**upremum . ab hora no
na vsq̃ ad solis occasum & dicit̃ ide qđ sup̃primat
solis occasum . **D**e brei . chaldei . & p̃se . a mane
diem inchoantes . in mane finiunt . **E**gipcy ab oc

casu. vsq; ad occasum. **R**omani a medio noctis
vsq; ad meridiem. **V**mbri & athemienses. a me
ridie vsq; ad meridiem. **C**ristiani a vespera. vsq;
ad vesperā. **S**ic autem hebrei nominant dies **V**na
sabbati vel sabbatoꝝ vel prima sabbati. ii. sabbati.
. iii. sabbati. iiii. sabbati. v. sabbati. vi. sabbati.
sabbatū. **P**agani vero sic. **D**ies solis. dies lune.
dies martis. dies mercurij. dies iouis. dies ve
neris. dies saturni. **S**ed cum hec nomina a plane
tis habeant. videndum cur non eundem ordinem
seruēt. **S**ed hec causa est. **D**ies naturalis diui di
tur in. xxiiii. horas. **E**x quib; summis cuiq; pla
nete p̄ circuitum. ter vna hora tribuitur. expen
sis omnib; cū planete p̄ma iterū obuenerit. huic
nomen ascribit̄. **C**ristiani autem sic dies nomināt
Dies dominica. ii. feria. iii. feria. iiii. feria. v.
feria. vi. feria. sabbatum. **N**ox dicitur a nocen
do. eo q̄ noceat oculis. **E**st autē nox. solis absen
cia. vmbra terre. **F**it autem vmbra a corpore & lu
ce. **D**ū em̄ lux solis est sub terra. corpus terre vm
bram superius parit. q̄ vsq; ad lunā pt̄ngit. **D**icit̄
autem vmbra. quasi obradium solis scilicet. **V**bi
lux par est corpori. ibi par est vmbra. **V**bi lux
maior est corpore. ibi vmbra deficit. **V**bi lux est
corpore exilior. ibi ūbra infinitum crescit. **C**um
sol australe celi partem plustrat. nobis noctem p̄
lōgit. **C**ū vero aquilonē. nobis eam breuiat. **C**ū
luna vmbra noctis incidit. a luce deficit. **E**x hys
defectus. eclýpsis dicitur. **S**ole vero obiecto lune
eclýpsim patitur. dum videlicet luna sub sole in

eadē linea gradit̃ : **D**e septem tēporibz noctis
abet autem nox . vii . tempora . **C**re-
pusculum . **V**esperum . **C**onticinium .
Intempesum . **G**allicinium . **M**atutinū
Diluculū . **C**repusculum est dubia lux
Creperum enim dicitur dubium . **E**st autem intra
tenebras & lucem **V**esperum a stella que vesper vo-
cat̃ . **C**onticinium . cum omnia cōticent & tacent .
Intēpestum media nox . cū nō est temp⁹ operandi
Gallicinium . cum galli cantant . **M**atutinum . cū
mane aurora aduentat **D**iluculum . incipiens diei
lux . **E**bdomada ē . iiii . pars lunaris mēsis **D**icit̃
autē grece a septenario numero . **E**bda enim dicit̃
· vii . **L**atīne autē dicit̃ septimana . quia . vii . ma-
nes id ē . vii . dies . **N**ec habet . vii . species . **P**ri-
ma ebdomada diuina . q̃ deus cuncta . vi . diebz
condidit . & in septimo requieuit . **S**ecunda est ī
qua hic mundus voluit̃ . in qua nos exemplo dei
vi . diebz operamur & in . vii . requiescimus . **T**er-
cia est . vii . ebdomadarū infimili . post quas pen-
tecostes celebrat̃ . in quo lex in deis . spiritus sanc-
tus cristianis dat̃ . **Q**uarta est . vii . mensiū . post
quos festiuitas tabernaculorū seruabat̃ **Q**uinta est
vii annorum . post quos . annus remissionis ageba-
tur . in quo populus ab opere cessare iubebat̃ **S**ex-
ta est . vii . annorū . post quos ann⁹ iubile⁹ feria-
batur **S**eptima est septuagies . vii . annorū . post
quos cristus nati a damibele . immo ab angelo p-
mittebat̃ . **M**ensis est . xii . pars āni . **D**icitur au-
tem a mensura vel a mene . qđ est luna . **L**unaris

autē mensis .xxix. & .xii. horis implet Solaris
vero .xxx. diebus .ac .x. semis horis . Lunar
mēsis est a noua luna . vsq; ad nouam lunam . Lu
na autē puolat zodiacum .xxix. diebo & .xii. ho
ris **B**is .xii. sunt .xxiiii. qđ ē integer dies **H**ic
quia nō potest diuidi . vni mēsi ascribitur . **I**nde
est qđ vnus mēsis habet . xxx . alter . xxix . scđm
lunā Solaris mensis ē vni? signi pgressio . Sol
in vno qđ signo moratur . xxx . diebo & dimidio
Qui dimidiis . in duobus signis efficit ītegrum diē
Hic quia nō potest in duo partiri vni mēsi ascri
bit & ideo habet mensis vn? . xxx . alter . xxix .
Hebrei auctore moyse . sic menses nominant . in
cipiētes ab aprili . in quo celebratur Nisan . apud
nos . aprilis . **L**ar . maius . **S**iman . iunius . **T**ha
mul . iulius . **H**abet angustus . **E**lul . september
Theseri . october . **M**aseruan . nouēber . **C**allen .
december **T**hebet . ianuari? . **S**abath . february?
Adar . marti? . **E**gipti vero abraham auctore mē
ses a septembre cōputant . sicq; eos vocant . **T**hot
apud nos . september . **S**aofi . october **A**thir . no
uem̃ . **C**hoeach . decēber **T**ibri . ianuari? **M**echi
february? . **S**femenoch . mātī? . **S**armuti . aprilis
Dacho . mai? . **D**āmi . iunius . **E**pbyfi . iuli? **M**eso
ri . augustus . **G**reci autem foroneo auctore . a de
cembri menses incōuant . quos sic appellant **A**pu
leios . apud nos . december . **E**dmos . ianuari?
Ditios . february . **L**istros . mātī? . **X**anticos
aprilis **A**rbemesios . maius **D**eseos . iunius **D**a
nemos . iuli? . **L**oos . august? . **C**orpieos . septēb

Idiperbeteos . october . Dyos . nouember :

¶ De mensibz romanor

Romulus romanis . x . menses ordinauit .
quorū martium a marte . qui in mense hoc
in frugia natus est noīauit . cui⁹ se filiū
falso predicauit . decimum uero decembrem nomi
nauit . Numa uero pompili⁹ duos . ianuarium scz
& februarium adiecit . Sunt autem menses roma
nor . ab ydolis . a rebus . a regibz . a numeris dic
ti . **Prim⁹** Ianuarius dicitur a iano deo principy
eo qd hic mensis est principium ani . Dicitur ecia
a ianua eo qd p eum intret ann⁹ . **Secundus ē** Fe
bruari⁹ . a februo id est plutone deo infernali . cui
hoc mēse sacrificabant . dū ciuitatem in honore ei⁹
luminibz lustrabant . Dicitur eciam a febre id est
a frigore quia frigidum est illud temp⁹ . **Tercius**
Marti⁹ . a marte deo belli patre romuli . auctoris
romane gentis . Cui marti milites hoc mense sa
rificabant . Dicitur ecia a maribz . eo qd cūcta ani
mātia tūc mares desiderent . **Quart⁹** . Aprilis . ab
afrodisi uel a frili id est uenere dea amoris . cui cō
secratus erat hic mensis . Dicitur ecia aprilis qsi
apilis eo qd aperiat terrā in flores . **Quintus Mai**
us . a maio id ē a ioue . qsi a maiestate . siue a maia
matre mercury . cui mercatores hoc mense sacrifi
cabant . Dicitur ecia a minoribz . scilicet principibz
romanor . qui hoc mense . ioui immolabāt . **Sext**
us est . Iuni⁹ . a iunone dea regni dictus . cui erat
ossecratus . Dicit⁹ eciam a iunioribz . qui armis ro
mam defendebāt . & regni fastigium a iunone af

fectabāt. **S**éptim⁹. **I**ulius. a iulio cesare. qui in
hoc mense imperator creat⁹ & in hoc in deum rela
tus est. **I**dic p̄m⁹ quintilis dicebat⁹. eo q̄ quī
t⁹ esset a martio. qui p̄m⁹ erat constitutus a ro
mulo. **O**ctauus. **A**ugustus. ab augusto cesare.
qui in hoc mēse victor extitit & romanum imperi
um adauxit. ideoq; deitatem p̄meruit. **I**dic pri⁹
sextilis est dict⁹. eo q̄ p̄mo esset sextus. **N**on⁹
September q̄si septim⁹ ymber. **D**ecimus. **O**ctob
quasi octauus ymber. **V**ndecim⁹ est. **N**ouember
quasi nonus ymber. **D**uodecim⁹ mēsis est. **D**ecē
mber. quasi decim⁹ ymber. **S**unt enim hī mēses
pluniales. & ideo a numero & ymbre nomē habēt

De kalendis

Kalende a kalo verbo qđ est voco dicuntur
Pontifex namq; nouam lunā regi nuctia
re debuit. post cui⁹ sacrificiū. kalo quī
quies vel sexies clamanit. p̄ hocq; signum. populū
in curiam. ob hoc calabziam dictā. ad sacrificiū
cōuocauit & ab hoc verbo kalo. primā diem mēsis
kalēdas vocari placuit. **I**nde post nouē dies. vul
gus de rure conuocatum. in urbem cōuenit. & ibi
feriaz seruendarū scita a rege vel pōtifice accepit &
inde none dicūt. **D**icūt eciam a nundinis id est
mercatoribus. qui vel in urbē deferebant. vel ibidē
emebāt. **I**duus dicunt⁹ dies qui menses diuidunt.
ab iduare. qđ est diuidere. **D**icunt⁹ eciam ab idea
qđ est species. quia luna plenā sui speciem. in me
dio mense monstrat. **H**ebrei. & greci. & egipcy
nec kalendas. nec nonas. nec idus obseruant. sed

tantū dies a noua luna ad nouā lunam cōputant
Vicissitudo in .iiii. tempora anni diuiditur . & unū
quodque tribus mēſibus diſtinguit̃ . **D**icta autē vicissitu
do . quia mices mutat in mūdo :

Primus est .iiii. pars anni . constans tribus mēſibus
Dicitur autem a vernando . quia tunc prata
uirent . silue frondent . **H**oc est humidū & calidū
& in hoc fit equinoctium .

Estas est .iiii. pars anni . constans tribus mē
sibus . & dicit̃ ab estu calore . **H**oc est calida
& sicca . **H**oc & messis vocat̃ . & in hac solsticium
celebratur

Autumnus est .iiii. pars anni . habens tres
Menses . & dicit̃ ab autumo id est coligo scz
fructus terre **H**oc est frigidus & siccus . **H**oc etiā
vindemia nominat̃ . & in hoc equinoctiū equatur

Hyemps est .iiii. pars anni & tribus mēſibus p
ficiat̃ & a rigore dicit̃ . **E**st aut̃ frigida & hu
mida & in hac agit̃ solsticialis **H**oc aut̃ vicissitudo in
noſtris tantum partibus agitur . **I**n india vero ubi
sunt alij ortus syderum . sunt bini in anno estates
bini menses . in medio hyemps placida . **I**n egipto
q̃ nostra media hyeme . cāpus herbis . floribus . sil
ua frondibus . queq̃ arbor pomis onustatur .

Quatuor q̃ elementa . qualitibus .iiii. tēporū
cōnectūt̃ . **T**erra namq̃ sicca & frigida aut
tūno . **A**qua humida & frigida . hyemi . **A**er hu
midus & calidus . veri . **I**gnis calidus & siccus .
estati colligatur . **I**dem . qualitibus est humanum
corpus temperatum . unde & microcosmus id est

minor mundus appellatur. Sanguis namque qui vere crescit est humidus & calidus. & hic viget in infantibus. Colera rubra. crescens estate. est calida & sicca. & hec habundat in iuuenibus. Melancholia id est colera nigra crescens in autumno in puerioribus. Flegmata que in hyeme dominantur in senibus. in quibus sanguis pollet. sunt hylares. misericordes. ridentes. loquaces. In quibus colera rubra. sunt macilenti. voraces. audaces. iracundi. agiles. In quibus colera nigra. stabiles. graues. compositis moribus. & dolosi sunt. In quibus flegmata. tardi sunt. obliuiosi sunt.

De anno

Annus dicitur ab innouando. eo quod cum a transeuntia innouat. Dicitur etiam annus quasi annus. eo quod in se reuoluitur ut circulus. Annus autem multis modis accipitur. Primo lunaris annus quinquaginta farie dicitur. Primus lunaris annus est cum luna omnia signa zodiaci peruat. qui. xxvii diebus & horis. viii. constat. Secundus duobus diebus &. iiii. horis plixior. post quos luna a sole reaccenditur. qui ipse mensis nominatur. Tercius dicitur communis qui. xii. mensibus id est. ccc. lxi. diebus expletur. Quartus est embolismus id est superaugmentum qui. xiii. mensibus id est. ccc. lxxxi. diebus constituitur. Qui uterque ab hebreis a paschali mense incipit. ibique finit. A ianuario autem a romanis luna incipit ibique terminatur. Quintus est lunaris. cum luna post. xviii. annos ad easdem recurrit etates. Sextus est solaris. cum sol omnia zodiaci signa perlustrat. qui. ccc. lxxv. diebus &. vi. horis constat.

Septim⁹ bissextilis . dñ . iiii . āno bissext⁹ inserit^r
& vno die longior priore cognoscit^r . **O**ctauus est
iterum solaris . cum sol post . xxviii . ānos . circulū
concurrentium complet . **N**onus est mercurij . qui
ccc . xxxix . dieb⁹ complet^r . **D**ecimus est veneris
qui . ccc . xlviii . dieb⁹ completur . **V**ndecimus est
martis . qui duob⁹ solarib⁹ ānis constat . **D**uodeci⁹
m⁹ ē iouis . qui . xii . constat ānis . **T**erci⁹ decim⁹
saturni . qui . xxx . annis explet^r . **Q**uart⁹ decim⁹
qui vocatur magn⁹ annus . qui . d . xxx . duob⁹
annis reuoluitur . **E**xtra hos sunt duo legales anni
vnus qui dicit^r ān⁹ remissionis . habens curricula
annor⁹ . vii . alter imbieus . l . annor⁹ . **A**nnū ciuile
id est solarem hebrei ab equinoctio verno . greci
a solsticio . egipcy ab autumpno . romani a bruma
incipiunt . **A**pud indos vnus mensis . **A**put eygp
cios vero olim erat ān⁹ . iiii . mēsiū . **A**put tarcinas
vi . mēsiū . **A**pud latinos . xii . mēsiū . **A**pud
quosdam vnum qđ temp⁹ āni scilicet ver . & alia
p^r āno cōputabat^r . **V**nde & plato ponit . ix . ānor⁹
tullius . xv . ānor⁹ . **A**nn⁹ solaris vt in horoscopo
horology inuestigatū est . ccc . lxx . dieb⁹ & qua
drante pficit^r . **Q**uadrans autē est . iiii . pars diei
scilicet . vi . hore . **I**n . iiii . autē annis . iiii . quadra
tes . xxiiii . horas conficiunt . qđ est integer dies .
Dic ergo dies in quarto anno . vi . kalēdas mācy
interkalat^r . & bissextus nominat^r . **D**unc iulius
cesar interposuit . & tocus compoti errorē p^r hūc
correxuit . **D**unc egipcy & greci in fine anni suppo
nūt . **R**omani autē i februario . eo qđ breuior cete

ris ē interserūt. Ideo autē nō post finem mēsis . sed
infra mēsem . quia olim ibi integer mensis inter
calabatur. Ideo vero nō ante . vi . kalēdas marcū
quia . vii . kalēdas marcū . magno tripudio ciui
tatem lustrabant & nichil eis incipe ante transactā
festiuitatē licebat

De cyclis

Cyclus indictionalis . xx . ānis . Cyclus
bissextilis . iiii . ānis implet . Cyclus
decēnouenalis . a pascali luna incipit
xix . ānis implet . Cyclus lunaris . a
ianuario incipiens . xix . ānis impletur . Cyclus
solaris . a martio incipiens . xxviii . Cyclus mag
n9 . d . xxxii . annis pficitur . Olimpias sunt . iiii
āni . Apud eliden ciuitatē grece est institū . post
iiii . annos ad olimpū montem cōuenire . & ibi
palestiales ludos exercere . & inde dicūt olim
piades . Lustrum sunt . v . āni . Romanis em̄ ab
omnib9 gentib9 soluebatur tributū . Quinq9 ānis .
es . v . argentum . v . aurum . & p9 quinquenmū
semp lustrabāt vrbe . & ideo vnū qd9 quinquenmū
lustrum dicūt . Omnes autē simul indictiones . ab
indicendo dicunt . quia semp post . xv . annos ad
primū censum id ē es rediebatur :

De etate

Etas vel generatio . est vita cuiusq9 ho
minis . vel . c . anni . Est etiam etas .
cum null9 sup fuerit . qui nūc uiuit .
Sunt q9 . vi . etates hominis . Prima
infancia . ad . vii . ānos . Secūda puericia . ad . xiii

ānos. **T**ercia adolescencia. ad. xxi. ānū. Quarta
iuuent⁹. ad. l. annū. Quinta senectus. ad. lxx
annum. **S**exta. decrepita. vsq; ad. c. ānum. vel
vsq; ad mortem. **S**unt nichilominus. vi. etates
mūdi. **P**rima ab adam. ad noe. **S**ecūda a noe
vsq; ad abrahā. **T**ercia ab abrahā. ad dauid
Quarta a dauid. vsq; ad trāsmigracionē babilonis
Quinta inde ad xp̄m. **S**exta vsq; in finem mundi
Seculum sunt mille anni. **D**icitur autem seculum
quia se sequitur. **I**nde seculum seculi. **S**eculum
temp⁹ gracie. **S**eculum temp⁹ legis. **I**nde & se-
cula seculorū. **S**ecula tempora cristianorū. seculorū
indeorū & paganorū. **E**t seculū seculi regnū celorū
qđ sequit̄ istud seculum. sic scribitur. **B**eati qui
habitāt in domo tua. in secula seculorū laudabūt
te. **D**ecemnouenalis cýclus dicit̄. quasi decem &
nouem annorū cýclus. **P**er tot em̄ ānos peragit
luna cursum suū. nitens cōtra firmamentum. **D**i-
uiditur autē in duo id est in. xii. cōmunes &. vi.
embolismales ānos. **C**ōmunes dicūt̄ cū duo eq̄les
xii. mēsiū lunariū. a pascha vsq; ad aliud pascha
cōcurrunt. **E**mbolism⁹ qui superescens dicit̄. est
is. qui a pascha ad aliud pascha. xiii. menses id
est. xiii. nouas lunas habet. **H**oc totum ideo fit
quia pascha ante equinoctiū. & ante. xiiii. lunā
aprilis. qui apud hebreos prim⁹ est. agi nō licet
Dividit̄ adhuc in duo. in ogdoadē & endecadē
Ogdoas. sunt. viii. anni. **E**ndecas. xi. **D**uo
enim cōmunes semp p̄cedunt. iiii. embolismū **I**n
viii. autem loco p̄cedit vn⁹ cōmunis embolismū

Dic numerus ogdoas appellatur. **D**einde iterum
semp̄ cōmunes dies p̄ceunt tercium embolismum
In .xiii. loco vn⁹ annus tm̄ p̄cedit embolismū
& hic numerus endecas vocat̄. **S**olaris autē cy:
cl⁹ xxviii. ānis pagit̄. pp̄t. vii. bissextos. **O**por
tet em̄ vt bissextus singulos dies septimane tāgat
& sic p̄ eosdem recurat. **S**epcies autē .iiii. sunt
xx. & .viii. **B**issext⁹ enim in .iiii. anno interpo
nit̄. **L**unarem cursum. sic in articulis. adiunctis
vnguibus cōputabis. **A** radice pollicis leue man⁹
incede. & p̄ singulos articulos & vngues numera &
in fine minimi digiti. xix. ānos habebis. **S**olarē
autem sic in articulis vtriusq; man⁹ absq; vnguibus
computabis. **A** minimo digito leue man⁹ inchoa
& p̄ trāsuersum in .iiii. digitis numera. i. iiii. sem
per bissextum nota. in altera similiter manu. & ha
bebis. xxiii. annos. **D**einde in vtroq; pollice bi
nos ānos. qui prioribus iuncti. reddunt. xxviii.
ānos. **G**emin⁹ autem est solaris cursus. **V**nus
quo cottidie ab oriente in occidentem sequitur.
Alter quo contra firmamentum m̄tens. xxviii. ā
nis gradit̄. **D**ys cyclis duobus conficitur magn⁹
ānus. **N**am vicies. & octies. xix. vel decies & no
uies. xxviii. sunt. d. xxx. duo āni. **P**ost quos
omēs planete. & omnes stelle. ad primū punctū
vnde digressi sunt. recurrunt. & p̄ easdem lineas
vt pri⁹ redeunt. **L**una namq; quodlibet zodiaci
signū. duobus diebus & .vi. horis. ac bisse vni⁹ hore
lustrat. omnia signa. xxvii. diebus & .viii. horis
puolat. **M**ercurius autem quodq; signum. xxviii

diebo & .vi. horis . zodiacum . ccc . xxvii . diebo p
rolat . **V**enus vero q̄libet signum . xxviii . diebo
& .v. horis . totum signiferum . ccc . xlviii . diebo
circuit . **S**ol . xxx . diebo ac . x . horis . & semisse
singula signa lustrat . omnem zodiaci ambitū . ccc
lxv . diebo & vi . horis ptransuolat . **M**ars quodq̄
signū . lx . diebus & .xxi . horis . oīa signa duobz
annis plabit̃ . **J**ovis stella singulis signis . ānum
vnum immorat̃ . omnia enim signa . xii . annis p
uagat̃ . **S**aturn⁹ in vno quoq̄ signo . duos ānos
& .c. lxxxii . dies . xv . horas id est dimidiū ānū
immoratur . totum autem signiferi circulum . xxx
annis p̄t̃ nimiam altitudinem contra celum . sicut
aly p̄currens plabit̃ . **C**yclos eusebius cesariēsis
prim⁹ instituit . postea theophilus alexandrinus
ep̄s . rogatu leonis pape . lucidius exposuit . dem⁹
de dyom̄sius abbas . rome vt hodie habetur . scrip
to ptulit . **E**quinoc̄tia & solsticia faciūt . iiii . zo
daci signa in modum crucis equali spacio locata
Nam signum arietis in quo sol est creatus . in oriē
te est positum . q̄t̃ facit vernale equinoc̄tiū . **L**ibra
in qua luna tradita est . in occidente est . huic op
posita . & facit autumnale equinoc̄tium . **C**ancer
autē vsus aquilonē . tenet celum vbi est altissimū
& facit estinale solsticiū . **C**apricornus vero vsus
austrū premitur . vbi ē humillimum . & facit hie
male solsticiū . **E**quinoc̄tiū dicit̃ ab equa nocte
grece vero isemia . ab equa & die . q̄si equi dies
Vernale equinoc̄tiū nō . viii . sed . xii . kal̃ april̃
habendum . lex & euāgelīū clamat . vt horology

manifeste inspectio pbat. **S**ecūm enim legem nō
licit pascha ante equinoctium celebrari. Qui autē
euāgelium diligent legerit. dominum non. viii.
sed. x. kal' aprilis passum videbit. **S**i ergo. viii
kal' april' est equinoctium. tūc dñs contra legem
pascha ante equinoctiū celebravit. qui legem non
soluere. sed implere venit. **S**ed & indei contra pa-
trium morē gesserunt. qđ in incōuenienti termino
egerunt. **V**erūtā cū horū neutrū fuerit transacto
xii. kal' april' equinoctio. dñs solito more pascha
cū indeis. xi. kal' april' celebravit. paschali die
qđ erat. x. kal'. suo sanguine nos redemit. viii
kal' resurrexit. **A**utūnale q̄ equinoctiū non. viii
sed duodecima kal' octobris habendū. demonstrat
horologium. **S**olsticiū nō ideo dicit'. qđ sol stet
sed qđ alci' scandere non valens. retro gradum
flectat. **E**stivale solsticiū nō. viii. sed. xii. kal'
iulij horoscopi habendum clamat horologiū. qđ
noctem brevissimā. diem facit longissimū. cum
sol scanderit cancri signum. **H**yemale q̄ solsticiū
nō. viii. sed. xii. kal' ianuarij habendum. eadē
racōe pbat'. cū sol in capricorno posit' brevissimū
diem. & longissimā habere noctē nō ignorat'. **L**u-
na a sole recedēs. post. xxix. dies & horas. xii
eum iterum nō sequit'. sed hora. xii. nō dū pacta
a sole reaccendit'. **R**estant enim ex hora. xii. per
singulos menses. iiii. momenta & vncia vni' mo-
menti & vnus athomus. **H**ec per singulos menses
augmenta. post. xix. annū. integrū diem pficiūt
Qui dies numero lune subtrahit'. dū pma p. xxx

computat̃. isq̃ salt⁹ lune nominat̃. **I**deo autē in
xix. anno. & in iulio mense fit saltus lune. quia &
hoc facit mater astronomie egypt⁹. **N**ā hic sepi⁹
minute ponunt̃. que forsitan a plerisq̃ min⁹ sciūt
Sciendum q̃ vnica ē. xii. pars cuiusq̃ rei in. xii
diuise. **S**emis vel semisse. dimidia pars cuiusq̃
rei in duo diuise. **D**isse due partes alicui⁹ rei in
tria partite. tertia sublata. **Q**uelibet autem illarum
trium pars. dicit̃ triens. **R**ei cū in. iiii. diuise
partes. iiii. pars dicitur quadrans. relique tres
dodrās. **R**egulares feriales & concurrētes a mar-
tio summūt incium a quo olīm romani habuerūt
āni principiū. **A** romani enim sunt inuenti. **R**e-
gulares dicunt̃ inde q̃ calculatores regant **C**on-
currētes vero inde q̃ regularib⁹ concurrāt. **R**egu-
lares tale exordium habent. **S**olaris ann⁹. ccc.
lxxv. dieb⁹ pagit̃. **S**ol autē p singula. xii. signa
xxx. dieb⁹ immorat̃. duodecies ergo. xxx. vel
tercies. xii. sunt. ccc. lx. Quinq̃ remanētes. **D**y
sunt regulares marc⁹. **I**n ceteris autem mensib⁹
sic oriunt̃. **P**recedentis mēsis dies cū regularib⁹
in. vii. equas partes partire. quod remanet da se-
quenti mēsi p regularib⁹. **V**erbi gracia. **M**arti⁹
habet dies. xxxi. & .v. regulares. qđ sunt sep-
cies. v. & remanet vn⁹. **D**ie erit regularis april⁹
Sic in ceteris. **C**oncurrentes autē habent hoc ex
ordiū. **S**olaris ann⁹ habet ebdomadas. lvi. & .i.
diem. **D**ie vn⁹ dies erit primo anno. solaris anni
cōcurrentis. quia cōcurrit cū regularib⁹ ad inuenien-
dā feriā in kal̃ mēsum. **I**ngulis ānis adde vnū

vsq; ad .vii. Quarto anno bissext? p concurrente accipit. ideo illo ano vna cōcurrēs trāsilit. **B**issexti anno verte in ianuario & februario . bissexto p cōcurrēte. In reliquis mēsis cōcurrūt. **P**rimo? ann? in creaciōe mūdi fuit sine cōcurrēte. Quotta feria fuerit in .ix. kal' april' . vel .vi. kal' marc' tot erunt cōcurrētes illo ano. **C**oniunge cōcurrētes regularibz . si infra .vii. fuerūt talis erit feria in kalēdis cui? q; mēsis. **S**i .vii. excesserint .vii. sublati . qđ remanet erit feria. **H**ic em̄ regulares atq; cōcurrentes . septēariū numerū nō excedunt. **R**egulares lune . & epacte a septēbri incipium sumunt . quē egypci ponūt am̄ p̄cipium . **A**b ipsis em̄ sunt inuenti . **H**ic regulares simile habēt exordium vt supiores & ideo septēber habet .v. In reliquis mensibz sic inueniunt. **P**recedētis mensis dies cū regularibz summe . si tricesimā habet lunā .xxx. tolle . qđ remanet . tribue mēsi sequēti . p regulari . **S**i vero .xxix. hys sublati qđ remanet erunt regulares: .

De epactis

Epacte vero sic oriūt . **A**nn? solaris habet .ccc. lxx. dies . **L**unaris autem .ccc. liii. **Q**ui numerus ab .xi. diebz superat . **H**ic vndecim . epacte id ē adiectiones nomināt . quia singl' am̄s regularibz mēsum ad inueniendā lunā adiciūt . **S**i gulis ergo am̄s adice .xi. si infra .xxx. fuerit numer? . ipse erunt epacte p̄sentis am̄ . **S**i vltra .xxx. tolle .xxx. qđ remanet . erūt epacte . **V**erbi gracia . **P**rimo anno .xi. secūdo iterū .xi. erunt .xxii. tercio iterū .xi. erūt .xxxiii. sublati

xxx. erunt. iiii. epacte. **H**ic deinde. **R**egulares
adde epactis. si infra. xxx. talis erit luna. in kal
mensium. **S**i ultra. tolle. xxx. q̄t remanēt. tota
erit luna. **P**rim⁹ an⁹ decenouenal⁹ habet epactas
sed ideo dicitur q̄ nullas habeat. quia in singulis
mensib⁹. xxx. reiciunt⁹. & nulla solis regularib⁹ i
venit. **Q**uotta luna fuerit in. xi. kal⁹ aprilis. tales
erunt epacte anni illius. **L**una. **P**rima lucet. iiii.
punctis. **S**ecunda. viii. punctis. **T**ercia. xii. & sic
vsq̄ ad plenilunium. iiii. puncti adiciunt⁹. **I**n de
crescendo similiter cottidie. iiii. auferunt⁹. **I**n pleni
lunio tota nocte lucet. **C**um est. xxx. nichil. **I**n
lunari cōpoto. v. puncti faciunt vnā horā. **D**e vna
quaq̄ ergo die iiii punctis acceptis & .v. vnicuiq̄
hore distributis. quot horis luna in nocte luceat
cic⁹ videbis. **N**otādū q̄ ligna in decrescēte luna
vl p⁹ in lunum & augustū mensem p̄cisa. a verminib⁹
tramminib⁹ illesa. **E**tatem quācumq̄ lune quat mul
tiplica. **D**ūc⁹ numerū ter ducito. & q̄t in summa
reperis. tot partib⁹ zodiaci. lunam a sole noueris
distare. & solem post totidē dies. ad eundē locū
rēturū. **S**ol cuilibet signo. xxx. dieb⁹ immorat⁹
Vide ergo in q̄ signo sit. & q̄t dies adhuc in eo
moratur⁹ erit. tot ex p̄dicta summa eidem signo
tribue. reliquis qui de eadem summa superfuerint
sequētib⁹ signis p. xxx. disparties. cui signo de
fuerint. xxx. in eo esse lunā noueris.:

Ad inueniendum annum domini. ordines in
dictionū ab incarnaciōe ei⁹. qui sunt. lx. p
v. multiplica. addens. xii. quia. iiii. indictiones

annū nativitatis cristi p̄cesserant & fiunt . mille . c .
xx . **H**ys adde indictionem p̄sentis anni & habebis
annum domini . **A**d inueniendā indictionē trāfacti
anni . cū indictionibz . iiii . que ei⁹ nativitātē p̄cesse
rāt . p . xv . partire . q̄t remāserint totta ē idictio
Si nichil remāserit . xv . erit .:

Ad inueniendas epactas . **A**nnos domini p
. xix . diuide . q̄t remāserit p . xi . multipli
ca . si infra . xxx . fuerit . epacta illi⁹ anni erit . **S**i
vltra . xxx . ablati . q̄t remanet p epactis habe
bis . **Q**uando nat⁹ ē dñs . xi . epacte erāt .:

Ad inueniendū solarē annum . **A**nnis dñi adde
viii . quia tot anni solaris c̄cli ei⁹ nativitātē
p̄cesserant . **H**anc summā p . xx & viii . diuide . q̄t
remanēt . tot⁹ erit . **S**i nichil remanet . xviii .:

Ad inueniendas cōcurrentes . **A**nnos domini
summe . & p̄t numerum bissexti . iiii . ptem
toci⁹ numeri eis adde . iiii . regulares adde . quia
tot cōcurrētes eius nativitātē p̄cesserāt . **H**ūc totū
numerū p . vii . diuide & q̄t sup̄sunt illi⁹ anni cōcur
rentes erūt . **S**i nichil . vii . existunt .:

Ad inueniendū bissexto annos domini p . iiii
diuide . q̄t remāserint . tot⁹ ē ann⁹ a bissex
to . **S**i nichil remāserit . bissexto erit . **S**imiliter
solarem c̄clum sublato anno . p . iiii . diuide . qui
remanet annus a bissexto .:

Ad inueniendum lune c̄clū . de annis domini
duobz sublatis . qui eo nato de eodem c̄clo
restabāt . **X**vii enī p̄cesserāt . ceteros p . xix . diui
de qui sup̄fuerit ann⁹ lunaris c̄cli erūt . **S**i nichil

remanserit .xix. erunt. **I**dic ꝑꝑe est romanorum
sicut decennouenalis hebreorum. & sicut per istud
pascha. ita ꝑ illum cognoscit ꝑ est lunaris accētio

Ad inueniendum decēnouenalis cꝑcli annum
Annis domini semp vnū adice. quia secūdo
eiꝑ anno natꝑ est domiꝑ. ac ꝑ .xix. diuide. qui
remāserint. instans annꝑ erit. **S**i nichil remāse-
rit. xix. erit. **A**nnos ab incio mūdi muta in .xv
kal' april'. quia ibi est primꝑ dies seculi:.

Annos domini in .viii. kal' ianuary. **C**yclū
lunarē in kal' ianuary. **C**yclū solarē ibidē
Cyclum decennouenalem in noua luna april'. **C**ō
currētes in kal' marty. **E**pactas in kal' septēbris
Indictiones in .viii. kal' octobris:.

Que clauibus terminorꝑ
Ad clauēs tꝑminorꝑ inueniēdas. **S**ūme
annos decēnouenalis cꝑcli & .vii. dies
ebdomade. qui siml' iuncti fiunt. xxvi
& hec est prima clauis. **S**ecundo vero
āno iunge. xix. cum prima. xlv. tolle. xxx. re-
manēt. xv. & hec est secūda clauis. sic fac ꝑ singu-
los ānos. vsqꝫ ad .xix. ānum. **I**n .xix. āno iunge
xviii ꝑꝑ saltū lune. & sic inuenies primam **I**dic
autē memor esto. vt cū numerꝑ supradictꝑ. xl. ex-
creuerit. xxx. recisis. remanens est clauis:.

Terminꝑ paschalis. xiiii. luna est aprilis. &
pascha iudeorꝑ **E**rgo ꝑꝑ vernale equinoctiū
vbicunqꝫ luna. xiiii. occurrerit. ibi absqꝫ dubio tꝑ-
minꝑ paschalis erit & in sequēti dominica pascha
constabit. **S**i terminꝑ in dominica obuenerit. in

sequenti dominica pascha celebrandum erit. **D**ūc
t̄minū p̄ versus. **N**one aprilis. sed & feriā eius fa-
cillime poteris rep̄ire. **T**erminū autem a. xii. kal̄
april̄. vsq̄ ad. viii. kal̄ mai sunt requirēdi. **Q**uos
eciā sic inuenire poteris. **T**erminum p̄cedētis āni
pone in primo articulo pollicis leue man⁹. & sic p̄
singulos articulos vnguesq̄ digitorū eiusdē man⁹
dies t̄minorū cōputa. qui iterū ad primū articlū
occurrit t̄min⁹ erit. **A**t̄mino cui⁹ q̄ āni inchoa &
retro vsq̄ ad. xii. litterā calcula. & habebis t̄minū
sequētis āni. si cōmunis est am⁹. **S**i autē embolism⁹
est. in ante cōputa. vsq̄ ad. xx. litteram &
habebis t̄minum. **V**erbi gracia. **A**t̄mino primi
āni qui ē. iiii. nonas april̄. retro numera. & i. xii
l̄ra. qđ est. viii. kal̄ april̄. t̄minū secūdi āni qui
est communis habebis. **A**b hinc vsq̄ in. xx. litterā
in antea qđ est idus april̄ cōputa. & t̄minū tercij
āni qui est embolism⁹ habebis. **A**lit a radice polli-
cis inchoa. & per singulos articulos trium digitorū
calcula. & in. iiii. digito habebis t̄minum. **V**erbi
gracia. **P**rimo āno dic. **N**one. april̄. ii. nonas. iiii.
nonas iiii. nonas. kal̄ april̄. ii. kal̄. iiii. kal̄. iiii.
kal̄. v. kal̄. vi. kal̄. vii. kal̄. viii. kal̄ occurrit
terminus:.

De regularibus

Regulares eiusdē termini sic inuenies. **K**al̄
april̄ p̄ prima feriā pone. & sic vsq̄ ad ter-
minum eiusdem āni dies numera. quotta
feria erit termin⁹. tot erūt regulares. **V**erbi grā
kal̄ april̄ da dominice. & nonis april̄ obueniēt. v.
ferie. v. ergo erūt regulares. **S**ic in ceteris. **V**

aliis. Quotot? ē ānus decēnouenalis cýcli. tot dies
 t̄minor a nomis ap̄il̄ in antea cōputa. & t̄minum
 habebis. **V**erbi gracia kal̄ ap̄ilis da dominice. &
 nomis ap̄il̄ obuient. v. ferie. **Q**uinq; ergo erūt
 regulares. **S**ic in ceteris porro si t̄minus ante kal̄
 retro calcula. si p̄ kal̄ in antea cōputa. **P**ost. vi
 idus ianuary vbiq; x. luna occurrerit. t̄min?
 lxx. erit. **Q**uē sic repies. **Q**uot diebo paschal̄ t̄mi-
 n? a kal̄ ap̄il̄. siue retro siue ī āte abest. tot diebo
 lxx. t̄min? a. v. kal̄ february. vl̄ ī ante vl̄ retro
 erit. **P**ost. viii. idus marty. vbi luna. ii. obue-
 nerit. t̄minus. xl. erit. quē a. xii. kal̄ marty ad
 instar paschal̄ distare comperies. **B**issextili anno
 lxx. a. iiii. kal̄ february. xl. ab xi. kal̄ marty
 require. **L**xx. oñi bissextili āno. xl. tūc tantūmō
 cum termin? ante bissextum aduenerit. **T**ermin-
 n? rogationum est. xx. luna mai. **H**unc require
 a nomis mai. vt supra. **T**ermin? p̄tecoster ē. iiii.
 luna iuny. **H**ūc vero a. xiii. kal̄ iuny require per
 omnia vt supra. **A**d inueniendas ferias t̄minor
Cocurrētes p̄sentis āni regularibo iunge. si infra
 .vii. fuerit numer?. talis erit feria. **S**i vltra. sub
 latis. vii. qđ remanet feria erit. **A**. v. kal̄ decē-
 bris. vsq; ad. iiii. nonas eiusdē. vbiq; dominica
 occurrerit. aduent? domini erit.

De embolismo

Prim? embolism? .iiii. nonas decēbris. lu-
 na p̄ma ī. ii. āno decēnouenal̄ cýcli. **S**cds
 embolism? .iiii. nonas septembris. in. v. anno.
 Terci? embol. iiii. nonas mātý. vii. āno. **E**odem

āno . iiii . kal' mai erit luna . xxvi . & in kal' iulij
 xxix . epactis mēcientibz . Quart? embolism? . iiii
 nonas ianuary . in . x . āno . Eodem āno erit luna
 xxviii . epactis mēcientibz . nisi sit bissext? . Quint?
 embol' . iiii . nonas nouēbris . in . xiii āno Sext?
 embol' . iiii . nonas augusti . in . xvi . āno . Sep-
 tim? embol' . iiii . nonas mātij . in . xix . āno Eodē
 anno luna erit . xxviii . in kal' mai & . iiii . in kal'
 augusti cōtra epactas . lune saltu facto ī iulio . Quia
 si tertia nonas martij embol' lunatio negligit' . in
 xix . finis? paschalis . xv . kalēdas mai . illo āno
 non erit . Dies egypciaci ideo dicuntur . quia ab
 egypcijs sunt inuenti . & quia dicitur tenebre . ipsi
 tenebrofi inde noīant' . eo q' incautos ad tenebras
 mortis pducere affirmāt' . Per descriptum volu-
 bile temp? . sic voluit volubilis mūd? . Sed nos
 temporis volubilitatē iam p? ponam? . & ad stabi-
 litatem enī mente tendamus . **Explicit liber scđs**

Incipit tercius

Non arbitror infructuosum . seriem
 temporum huic operi inserere . quo
 lector cuncta trāsacti mūdi tempora
 queat vno itūtu agnoscere **Batba-**
bel prim? archangel? singnaculum similitudinis
 dei . creat? plenus sapiencia . & pfect? decore . in
 delicijs celestis paradyfi nō plenā horā māsit . atq'
 ob supbiā cū omnibz sibi osentaneis eternū exiliū
 incidit . **Adam** prim? homo . ad imaginem dei in
 hebron format? . in paradyso cū eua . vii . horis cō-
 morat? . ob mandati transgressionem . hui? mūdi

exilium subyt. in quo. xxx. filios & tottidē filias
absq̃ abel & cam genuit. Ipse vero post. d. cccc
xxx. ānos in iherl̃m obyt. in loco caluarie sepult⁹
aliquādm requieuit. deinde in hebron translat⁹. in
frā de qua assumpt⁹ ē redyt. **A**bel fili⁹ ei⁹. xxx
annoz a fratre cam in damasco occiditur. **B**eth
frater abel mixit. d. cccc. xii. ānos. **G**igātes nati
sunt. **E**noz mixit. d. cccc. xxv. annos. **C**aman
mixit. d. cccc. x. ānos. **E**noch mixit. ccc. xlv.
ānos & trāslat⁹ ē in paradysum. **I**dic lrās reperit
& quosdā libros scripsit. **I**mi⁹ tēpe adā mortu⁹
ē. **M**athusalē mixit. d. cccc. lxix. ānis. **L**amech
ānos. d. cc. lxxvii. **C**am prim⁹ cōdidit ciuitatē
enoch. in qua ipse prim⁹ regnauit rex. **P**ost hoc
fili⁹ ei⁹ enoch. **I**mic successit gaidath fili⁹ eius
At illi memia filius eius. **I**mic mathusabel filius
eius. **I**lli vero successit lamech. **I**dic in dilunio pyt
hic & cam occidit. **J**obel fili⁹ lamech repit vsum
tabernaculoz. **C**mi⁹ frater iubal inuenit musicam
Illoz frater thubā. inuenit artē fabrilem ferri &
eris. **H**oror eoz noema. reperit artem varie tex-
ture. **N**oe mixit. d. cccc. l. ānos. **I**mi⁹ tempe ex-
titit diluniū. **I**mi⁹ & tēpe p̃mit⁹. visa est yris
& pluuia. & hominib⁹ vsus carniū cōcessus. **H**ec
prima etas cōtinet ānos iuxta hebraicā veritatem
mille. d. c. xlii. **B**eda. mille. d. c. lvi. **J**ux-
ta. lxx interptes. duo milia. cc. lxxii. **G**enera-
tiones. x. **S**em fili⁹ noe ip̃e esset. qui & melchi
sedech mixit. d. c. ii. ānos. **I**mi⁹ tēpe diuūsum
est gen⁹ humanū. in tria in liberos. in milites &

ī seruoz. **L**iberi de sem. **M**ilites de iaphet. **S**er
m de cham. **A**rfaxat fili? sem uixit. ccc. xxxviii
ānos. scdm. lxx. int̃pretes. **C**aman uixit. cccc
xxx. ānis. **S**ale uixit. cccc. xxxiii ānis. **D**ic cō
didit salem. **A**b hoc samarite & indei. **H**eber a q̃
hebrei uixit. cccc xliii ānos. **Q**ui? tpe babel fr̃is
cōstruit. **O**halech uixit. cc. xxxix. ānis. **Q**ui?
tempe diuise sunt lingue in. lxxii. **Q**ui? etiā tem
pore. ydolatria exorta est. **R**eu uixit. cc. xxxix
ānos. **Q**ui? tempe scitarū regnum & egiption ex
ortū est. **B**eruch uixit. cc. xxx. ānis. **Q**ui? tpe
regnū assurion & siciomon nascitur. **N**achor uixit
ānos. c. xlviii. **T**hare uixit. cc. v. **B**abylonia
cōditur. **H**ec scda etas cōtinet a diluuiō. vsq̃ ad
abrahā. iuxta hebraicā veritatē. cc. lxxxii. **G**e
nerationes. x. **I**uxta. lxx. interpretes. d. cccc
xlv. vel adiecto caman. quē. lxx. & lucas ponit
mille. lxxii. **G**enerationes. xi. **A**b adam vsq̃ ad
minum sunt āni. iiii. milia. c. lxxxiiii. qui ab om
nibz hystoricis vl̃ obmissi vl̃ ignorati sunt. **S**cdā
etate apud babel p̃im? regnauit nēroth gýgas
Cui successit fili? ei? assur. a quo assyry. **Q**uius
fili? bel. qui & beluz regnauit ānis. lxx. **B**elo p̃i
mo sacrificia facta sunt. **Q**ui? fili? min? regnauit
ānis. lii. **D**ic cōdidit minuen. **Q**ui? tpe inuenta
magica ars a zoroastre rege bactrianorū. quē idē
minus bello uictū occidit. qui & surphanen p̃imū
ydolatrā egipti subiecit. **T**ēpe min nat? est abra
hā. **P**ost minū regnauit semiramis vxor ei? .xlii
ānis. **H**ec cōdidit babyloniā magnā & subingauit

indiam & ethyopiā. **H**unc successit fili⁹ ei⁹ nimas
nimati vero arrius. qui & erioch. **H**unc successit
xerses. **P**ost hoc regnavit beloch. deinde arma:
mitres. **P**ost hoc baal. qui & baleus. deinde ma
mitas. exinde saporoz⁹. post hoc agatides. post ca
leph. p⁹ amintbas. p⁹ lamperes. p⁹ illum oene⁹
deinde euturpis. sardana palla. sub quo defecit
regnum assyrior⁹. qđ āmis stetit. mille. c. lxiii.
Sub reu. **P**ost dñsionē linguarum. regnū sur:
rexit scitaz. lx. āmis. antequā assyrior⁹. vbi pri:
mus regnavit tana⁹. a quo flumē thanais dicitur
In egypto pīm⁹ regnavit pharoa. a quo phar⁹
cinitas & postea reges dicti. **P**ost hoc regnavit
zoēs. ad hoc. xv⁹. ii⁹ amasis. sub q̄ venit ioseph
in egyptum. **P**ost hoc regnavit heberon. deinde
amenophis. exinde meffres. **S**ub quo moritur
ioseph **I**nde regnavit misfair. p⁹ hoc mutusis.
deinde thitmosis. **I**tem amenophis. horus. ache:
neres. achoris. **I**tem cenores. qui submersus est in
mari rubro. **A**pud sicionios id est archades reg:
navit pīm⁹ egialeus. qui & egelas. **H**unc successit
archas. a quo archadia. ide tantalus. **P**ost hoc
europs. qui europā subingavit. vnde & europa
dicitur. **C**ui⁹ tempe esrom. qui & enach gygas
ebzon cōdidit. **P**ost quā. vii. anno cōdita ē tha:
nais a thanao in egypto. **E**uropi successit thelsimi
deinde tyriac⁹. cui sunt facta sacrificia. **P**ost hoc
leucipp⁹. ide mesapp⁹. qui & cephisos. **P**ost hoc
erato. **I**nde plime⁹. **E**xinde orthopolis. **P**ost
hoc marathes. **D**einde corax vl archas. **D**einde

hercules. Exinde menalion. Post hoc parthono-
peus. Post illū fineus. Deinde pallas rex. Ex-
inde duganes. Deinde polifidus. Post hoc pelas-
gus a quo pelasgi. Post hoc zeuxippus. quē occidit
aletes rex corinthiorū. & tūc cōsumptū est regnū
ficioniorū. qđ stetit annis. d. cccc. Deinde sacer-
dotes rexerūt populum. **A**brabā. xii a noe vixit
c. lxx ānis. **I**hic primo pmissus ē xp̄us & hic
p̄mit? data est circumcisio. **I**hic inuenit p̄mus
hebreas lras. **I**hic etiam docuit chaldeos astrono-
miam. egyp̄tios geometriam. **I**hic tpe. v. ciui-
tates sodoma & gomorra cum alys submersę sunt
ysaac vixit. c. xx. ānis. **I**hic tpe ortū ē reg-
nū argimorū. **J**acob vixit. c. xlvii. ānis. **I**huus
tempe fuit diluniū. ix. menses in achia. sub ogi-
gio rege thebanorū. in quo cerābus volasse fertur.
Ihic tpe claruit minerva in affrica. **T**empe
iacob mortuus est esseden. qui & melchisedech. d.
cc. ii. ānorū. **M**ēphis in egypto condit. **J**oseph
c. x. vixit ānis. **I**hic tpe fuit fames. vii. ānis
Caath fili? lem. fratris ioseph vixit. c. xxxiii.
ānis. **A**mra fili? ei? vixit. c. xxxvii. ānos **I**hic
tempe oppressi sunt filij isrl. **C**ecrops athenas cō-
didit **M**oyse fili? amra vixit. c. xx ānos **I**hic
tempe pcussa est egyptus. x. plagis. **I**hic eduxit
filios isrl de egypto. & hic p̄m? legem populo cō-
scripsit. **I**huus tempe extitit dilunium in thessalia
sub deucalione. **T**empe etiā moȳsi lacedemō vrbs
condita est a cecrope & templum delphicū. **J**osue
qui etiam iesus vixit. c. x. annis. **I**huus tempe

exiccat? ē iordanis p̄lo dei. & spacio duorū dierū
stetit sol. **C**aleph successit iosue. qui ī morte iosue
erat. c. annorū. **Q**ui? tpe fiete sunt fabule. **Q**ui?
tempe claruit ī musica orpheus alesbo. hoc tpe
eciā fuit saturn? & ī iuppiter. **O**thoniel fili? caleph
indicauit populum dei. xl. āmis. **Q**ui? tempe con
didit cathm? thebas. **M**oth indicauit populū isrl̄
āmis. lxxx. **Q**ui? tempe fuit bellū inter populum
isrl̄ & beniamin. p̄t vxorē leuite. apud gabaon
cōstupratā. & de isrl̄ quidē occisa sunt. xl. milia
de beniamin autem. xxxv. & c. iūri. **T**roia con
struit. **S**angar indicauit populū āmis. x. **Q**ui?
tempe ortū est bellū laurentū. **B**aruch cū debora
indicauit isrl̄. xl. āmis. **Q**ui? tpe fuit sybilla sc̄ta
Picus rex ī italia. **G**edeon indicauit filios isrl̄
āmis. xl. **Q**ui? tempe erat hercules orpheus **A**bi
melch fili? gedem̄ regnauit sup isrl̄. iiii. annos
Qui? tempe extitit theseus. **T**hola indicauit isrl̄
ānos. xxxiii. **Q**ui? tpe fuit t̄cia sybilla delphica
Priam? ī troia. **J**air indicauit isrl̄. xxii. ānos
Qui? tempe bellū thebanū fuit. **S**epte indicauit
isrl̄. vi. āmis. **Q**ui? tempe erant amazones & the
seus. **A**byssan indicauit isrl̄. vii. ānos. **Q**ui? tē
pore booz sumpsit ruth. **H**oc eciā tempe claruit sy
billa. iiii. erictreav̄l̄ babylonica. **A**chialon indica
uit isrl̄. x. annis. **Q**ui? tempe obsessa est troia
Lapidoth indicauit isrl̄. viii. āmis. **Q**ui? tempe
capta est troia. **E**x parte grecorū occisa sunt. d.
ccc. milia. lxxvii. **E**x parte troianorū. d. c. milia
lxxxvi. **E**neas ī italia pugnauit cū t̄no **H**anon

indicauit isrl̃. xx. ānis. **Q**uā? tempe regnū alba
noꝝ ortū est. **A**schani? albā cōdidit. **O**eli sacer
dos indicauit isrl̃. xl. ānis. **Q**uā? tpe claruit. v
sybilla cumana. **S**amuhel indicauit amos. xii.
Quā? tempe orestes & pilades fuerunt. **L**acede
monioꝝ regnū orit̃. **S**aul prim? rex hebreoꝝ reg
nauit. xx. ānis. siue vt act? aploꝝ testat̃. xl. ā
nos. **Q**uā? tempe occidit dauid goliā gýgantē
Dec. iiii. mundi etas continet generatiōes ab abra
hā vsq; ad dauid iuxta utrāq; auctoritatem. xiiii
Amos. ii. mīlia. d. cccc. xl. **A** dilunio vsq; ad
dauid āni. ii. mīlia. c. xvii. **A**b initio mūdi vsq;
ad dauid. iiii. mīlia. c. xxiiii. **T**ercia etate pri
m? rex idumeoꝝ erat balaach fili? beoꝝ. **P**ost quē
regnauit iobal. qui & iob. **D**einde busan. **E**xinde
aly. v. reges. **D**einde duces. **J**ob aut̃ erat quint?
ab abrahā. **A**brabam genuit ysaac. ysaac genuit
esau. qui & edom a quo idumei. **E**sau zaras qui ge
nuit iob. **A**li? balach filius sephoꝝ erat rex moab
& madian. qui cōduxit balaam ariolū. qui & elin
dici? . vt in libro iob legit̃. **J**ob. lxxxix. anno tēp
tat? est. post plagā rex fact?. iixit. c. xl. ānis
Apud argos p̃m? rex regnauit machus. l. ānis
Quā? filia yō nauigās in ethiopiā. venit in egyp
tū. ibiq; lras repit. leges docuit. iste imperauit
Vnde ysis dicta. ei? marit? osyris. **P**horoneus
successit macho. **Q**uā? apis. qui & epaphus. Qui
postea in egyp̃to regnans. serapis deus dict? est
Post hoc regnauit argus. a q̃ ciuitas argos. & a
quo argui. **D**einde honorens. qui p̃m? boues ad

aratrū inxit. **D**umc successit criassus. **I**lli phorbas
Illi triophas. **D**umc iafus. frater dardani. **I**lli ste-
lenus. **D**umc danaus. qui habuit. l. filias. frater eius
egit totidem filios. Qui omnes preter unum a filiabus
sunt interfecti. **A**b hoc egit. egyptus est dicta
Post danaum regnavit ablas. **D**umc successit fili-
acrisus. **I**lli eucippus. **A**t illi adrastus. **P**ost quem
theseus argos destruxit. & sic regnum argiuorum de-
fecit. **T**ercia quoque etate prometheus rex caucasi. primus
docuit philosophiam in oriente. **A**tlas frater eius
in affrica docuit astrologiam. **H**esperus frater eorum
regnavit in italia. & hesperiam vocavit. **A**thenas
condidit cecrops. qui primus regnavit ibi. **D**umc
egyptum subingans. cum pharaone submersus est in
mari rubro. **P**ost hoc regnavit menader. **D**einde
apbitrion. pater herculis. **E**xinde erictomus. **P**ost
hoc pandion. pater pericles & philomene. **D**einde
egeus. **E**xinde theseus. **P**ost hoc demophon. **P**ost
illum menestheus. **D**einde melanthus. **E**xinde codrus
qui se pro populo hostibus tradidit. **P**ost hoc magistra-
tus populo profuerunt. **I**n hac etate amazones in asia reg-
nabant. **I**n primis marsepia & lapeto. qui ephesum
Deinde sinope. **E**xinde anthiopa & ipolite. **P**ost
hanc oretbia. **P**ost illam patbasilea. **H**anc occidit
pirrus filius achillis apud troiam. **I**n hac etiam etate
dardanus in frigiam regnavit. **D**umc successit filius
erictomus. **D**umc troia a quo troia. **I**psi ilus a quo
ilium. **E**t vero filius laodomon. **I**lli filius successit
priamus pater hectoris & paridis. **T**unc greci de-
struxerunt regnum frigiarum. quod stetit annis. d. ccc. ii

Thebas cathm? cōdidit . qui p̄im? ibi regnavit
& grecas l̄as repit . **U**nic successit pontheus . illi
lams . **U**nic edippus . **I**lli ethiocles & polimices .
Illi creon **P**ost hoc theseus thebas destruxit **I**n
creta regnavit saturnus . **P**ost hoc in pp̄is **D**einde
minos . **E**xinde idomeneus . qui cum alyz troiam
obsedit . **A**pud micenas regnavit tantbal? . **D**e
inde fili? ei? pelopus . **E**xinde fili? atreus . **P**ost
hoc fily agamenon & menelaus **P**ost hos orestes
fili? agamenonis . **L**iber pat̄ ī india . **P**erse? reg
navit ī phida . qui occidit liberū patrē . **I**n italia
regnauerūt hy sub moyse . **H**esperus . a quo hesp
ria . **O**enofis filius licaonis . **D**ardanus italus a
quo italia . **S**abinus a quo sabini . **G**laucus filius
nunonis . **T**ybris . a quo tyberis . **S**aturnus a q̄
Saturnia & latiū . **P**icus . qui auguria repit . **F**au
nus latinus . qui & euander . **E**ius mater carmen
tis l̄as latinas repit . ab hoc dicti sunt latini **P**ost
hoc defecit regnū laurētū . **Q**uarta etate rex dauid
regnavit ī ibrlm . xl . āmis . **U**ni? tempe claruit
homerus . & carthago conditur . **N**athan & gad
pp̄he . **S**alomon filius dauid regnavit āmis . xl .
Hic fecit templū p̄imū ī ibrlm . **R**oboā filius sa
lomonis . regnavit āmis . xvi . **U**ni? tpe regnum
isrl̄ oritur . **U**mirna condit̄ ab amazonibz . **A**bia
regnavit āmis tribo . **A**sa regnavit āmis . xli . **D**e
lyas pp̄ba claruit . **U**ni? tēpe nō pluit āmis tribo
Hic p̄im? mortuū suscitavit . **I**osaphat regnavit
āmis . xxv . **H**eliseus pp̄ba claruit **I**orā regnavit
āmis . viii . **H**elyas translat? ē . **A**zarias regnavit

ānum vnū. **A**thalia mater ei⁹ regnauit ānis. vii
Ioas filius azarie regnauit ānis. xl. **Z**acharias
ioiade fili⁹ lapidat⁹. **A**masias regnauit ānis. xix
Ozias regnauit ānis. li. **E**sayas. **O**see. **J**obel
Amos. **A**bdias. **J**onas. **M**icheas. pph̃e claruē
rūt. **R**egnū assirioꝝ. in medos transfert⁹. qđ ste
tit p ānos. ccc. lxxv. **O**mnis tempe sybilla. vi. cla
ruit. **R**egnū macedonum orit⁹. **I**oathā regnauit
ānis. xvi. **O**mnis tempe olimpias instituit a gre
cis apud elidē ciuitatē. **A**chas regnauit ānis. xvi
Roma condit⁹. regnū romanoꝝ orit⁹. isrl̃ trans
fertur **E**zechias regnauit ānos. xxviii. **R**omul⁹
senatū ostituit & ānū. **M**anasse regnauit ānis. lv
Numa duos menses adiecit. **A**mon regnauit ānis
ii. **A**rion cytharista clauit. **J**osyas regnauit ā
nis. xxxi. **I**dic a rege egypti occidit⁹. **O**mnis tpe
minue destruit⁹ giare. q̃ stetit a mino ānos mille
cccc. lxx. **S**ybilla sanua clauit & ieremias ppha
Joachas fili⁹ iosie regnauit menses. iii. **S**edech
ias filius iosie regnauit ānis. xi. **O**mnis tempe de
structa est ibrl̃m. a babylonys. **P**ost hoc defecit
regnū iuda qđ stetit p ānos. cccc. xlix. **D**ec. iiii
mūdi etas a dauid. vsq. ad transmigrationē ba
bylonie. colligunt⁹ iuxta hebraicam veritatē. cccc
lxxv. **I**uxta. lxx. interpretes. xii. ampli⁹. **G**ene
rationes. xiiii. **A**b initio mundi. iiii. milia. d. c
x. **D**ac regnauit in isrl̃ ierobcā ānis. xxii. **Q**uē
uicit abia rex & occidit. **N**abath fili⁹ eius regna
uit ānos. ii. **Q**uē occidit baasa. **B**aasa regnauit
ānis. xiiii. morbo interyt **D**elya fili⁹ eius regna

mit ānis . ii . **D**ūc occidit zamri seruus ei? . **Z**am
ri regnauit dies . vii . **D**ūc occidit amri princeps
milicie . **A**mri regnauit ānis . xii . in samaria . **D**ic
morbo p̄ȳt **A**chab fili? ei? regnauit ānos . xxii .
Dūc occidit rex syrie . **O**chozias filius ei? regna
uit ānis . ii . **D**ic cecidit p̄ cancellos & ob̄ȳt . **J**orā
frater ochozie regnauit ānis . xvi . **D**ūc occidit
ibesu seruus achab . **I**besu regnauit ānos . xxviii
morbo p̄ȳt **J**oachas fili? ei? regnauit ānis . xvii
morbo p̄ȳt **J**ohas hui? fili? regnauit ānis . xvi
morbo p̄ȳt **J**heroboā filius isti? regnauit ānos
xli . simili ob̄ȳt . **Z**acharias fili? hui? regnauit
mensibz . vi . **D**ūc occidit sellum . **S**ellū regnauit
mēsem vnū . **D**ūc occidit manathen . **M**anathen
regnauit . x . ānis . morbo int̄ȳt . **F**aceia filius ei?
regnauit amos . ii . **D**unc occidit facee dux eius
Facee regnauit ānos . xx . **D**ūc occidit osee **O**see
regnauit ānos . ix . **D**unc salmanasar rex cū omni
p̄plo transtulit in assyrios . & sic defecit regnū isrl̄
qđ stetit ānos . ccc . l . **I**n hac captiuitate fuit to
bias **I**n macedonia regnauit p̄m? karanus ānos
xxviii . **C**ui successit p̄dica . tūc alexander magn?
Deinde archelaus fili? p̄dice **I**lli amintas **D**ūc
philipp? frater alexandri **I**lli cassander **D**et̄itq̄
regnū macedonum per ānos . d . ccc . vsq̄ ad tem
pa ptolomei philometoris & tūc defecit . **A**pud al
bā regnauit eneas ānis . iii . **D**ic launium cōdidit
& fulmine p̄ȳt . **A**scham? qui & mili? . fili? enee
regnauit ānos . xxviii . **D**ic albā cōdidit & milium
filium genuit a q̄ milia gens **S**ilui? postumi? frat̄

aschany regnavit annis. xxix quia in filia natus
Ab hoc om̄s reges albe. filii dicti. **E**neas filius
regnavit annis. xxi. **L**atinus filius regnavit annis
l. **A**lba filius regnavit annis. xxxix. **A**b hoc alba
in reges. **A**tius filius regnavit annis. xxiii. **C**apis
filius regnavit annos. xxviii. **I**dic capuā cōdidit
Carpentius filius regnavit annis. xiii. **T**ybernus fil
ius regnavit annis. xi. **A**b hoc fluvius tyberis di
cit̄. quia in eo ē extinctus. **Q**ui annis alba ē dictus
Agrippa filius regnavit annos. xl. **A**remulus filius
regnavit annis. ix. **I**dic fulmine interijt. **A**uētius
filius regnavit annis. xxvii. **A**b hoc auētius mōs
dicit̄. **P**rocas filius regnavit annis. xxiiii. **A**mu
lius filius regnavit annos. xliii. **I**uius frater erat
numitor. cuius filia rhea. remus & romulus genuit
Qui occiso amulio. numitorem in regnū statuunt
Sub quo defecit regnū albanorum. qd̄ stetit p̄anos
cccc. l. **R**omulus cōdidit romā. & primus regna
vit annos. xxxvii. **I**dic fulmine interijt. **N**uma p̄opi
lius regnavit annis. xli. **I**dic invenit nigromantiam
& p̄mo sac̄ instituit. morbo interijt. **T**ullius hosti
lius regnavit annos. xxxii. **I**dic etiā fulmine interijt
Ancus marcius regnavit annos. xxiii. **I**dic hostiam
condidit. morbo interijt. **T**arquinius priscus reg
navit annos. xxxvii. **I**dic circulū & ludos constituit
rome. **I**duc filii ance occiderūt. **S**ervius tullius reg
navit annos. xxxiiii. **I**dic a tarquinio supbo occi
dit̄. **T**arquinius supbus regnavit annos. xxv. **I**dic
regno expellit̄. & s̄fules statuūt. fueruntq̄ reges
p̄ annos. cc. xliii. **Q**uinta etate apud babiloniam

regnauit nabuchodonosor . xliiii . annis . **S**ybilla
vii . claruit cumana & ezechiel . **E**milmerodach fili⁹
nabuchodonosor regnauit annos . xviii . **E**gesear
hui⁹ fili⁹ regnauit annis . xl . vii . sapientes clarue-
runt . **L**abosordach regnauit mensib⁹ . ix . **A**bacuc
ppha . **B**althasar regnauit annos . xvii . **D**uc cýr⁹
occidit . & babyloniā destruxit . **C**ýrus psarū pri-
m⁹ regnauit cū dario annis . xxx . **D**ic laxauit cap-
tuitatē . **D**uc occidit regina amazonum . **S**ybilla
viii . claruit . **C**abisēs qui & nabuchodonosor . fili⁹
cýri regnauit annos . viii . **D**ui⁹ tēpe fuit indith
Dic cōdidit babyloniā in egypto . **S**merdes ma-
gus regnauit mensib⁹ . vii . **P**ythagoras claruit
philosophus . **D**arius regnauit annos . xxxvi .
Aggenus . **Z**acharias & **M**alachias claruerunt .
Xerxes filius eius regnauit annos . xx . **S**ybilla
ix . frigia claruit . **A**rthabanus regnauit menses
vii . **H**erodot⁹ claruit . **A**rtharxerxes regnauit ā-
nos . xl . ýpochras medic⁹ claruit & esdras . **X**er-
ses fili⁹ eius regnauit duos mēses . **S**ocrates cla-
ruit . **H**egodanus regnauit . viii . mēses . **D**emo-
crit⁹ claruit . **D**arius fili⁹ artharxerxis regnauit
annis . xix . **P**latō claruit . **A**rtharxerxes filius da-
rý regnauit annis . xl . **D**ester claruit . **S**ybilla . x
tyburtina . **A**rthāxerxes . qui & ochus regnauit
annis . xxvi . **A**ristotiles claruit . **A**rses qui & xer-
ses regnauit annis . iiii . **Z**enon stoicus claruit
Darius vltimus psarum regnauit annis . vi . **D**uc
occidit alexander . **S**ub hoc regnū psarū defecit
qd̄ stetit annos . ccc . xxxiii . **A**lexander magn⁹

alexandriam cōdidit . & . xii . ānis regnauit . **I**dic
tyrum destruxit . hic veneno interyt . **P**tolomeus
qui & sotber fili? lagi . regnauit in alexandria . xl
ānis . morbo interyt . ob hoc ptolomei . vel lagide
dicti sunt . **P**tolome? philadelfus . regnauit ānis
xxxviii . morbo obyt . **S**eptuaginta int̄pretes cla
ruerūt . **I**dic philadelfiā cōdidit . **P**tholome? euer
getes . frat̄ philadelfi regnauit ānos . xxvi . mor
bo peryt . **I**bus fili? syrach claruit . ptolome? phi
lopater frat̄ euergetis regnauit ānis . xvii . morbo
pyt . **P**tolome? epiphanes regnauit ānos . xxiii
morbo pyt . **P**tolome? philometor regnauit ānis
xxxv . simili? **P**tholome? euergetes frat̄ supioris
regnauit ānis . xxix . **E**odem modo . **P**tolomeus
fiscon . qui & sotber regnauit ānos . xvii . **I**dic ex
pulsus est regno . quia filios fratris occidit . **P**to
lome? alexander . frat̄ sotberis regnauit ānis . x
& hic regno expellit̄ . quia matrē occidit . **P**tolo
me? phiscō qui & supra regnauit sc̄to . viii . ānis
morbo interyt . **P**tolome? dyomisi? regnauit ānis
xxx . **I**dic naufragio pyt . **I**dic sororē cleopatrā ha
buit . **I**dic pōpeiū occidit . **C**leopatra soror & vxor
ptolomei regnauit ānis . xxii . **D**ea a serpente inte
ryt & sic regnum ptolomeor̄ defecit . qđ p ānos
cc . xcv . stetit **S**usyria regnauit seleuc? p? alexā
drū magnū . **H**ūc occidit ptolome? lag? . **I**dic cō
didit seleuciā . **A**ntiochus regnauit post eū . **I**dic
cōdidit antiochiā morbo interyt . **A**ntioch? theos
fili? post hē regnauit . simili? obyt . **S**eleucius cū
fratre antiocho fily supioris p? illū regnauit . **I**dc

ptolomeus energetes occidit. Antiochus magnus
 cum fratre cerauno. Seleucio filio seleuci deinde reg-
 navit. **I**dic filiam in uxorem habuit. & fulmine perijt
 Seleucus eupator filius antiochi magni. pater
 regnavit. **I**dic veneno occidit a ducibus. Antiochus
 epiphanes illustris frater seleuci pater huius regnavit sub
 machabeorum bello **I**dic magno tormēto doloris obijt
 Antiochus eupator. filius antiochi. pater reg-
 navit. **I**de occidit demetrius filius seleuci. Deme-
 trius filius seleuci deinde regnavit. **I**dunc occidit
 alexander filius antiochi. Alexander filius antiochi
 post huius regnavit **I**de ptolomeus philometor occidit
 Demetrius filius demetrii. pater illius regnavit. **I**de oc-
 cidit metridates rex. Antiochus filius alexandri. pater
 huius regnavit. **I**de occidit trison. Alexander filius an-
 tiochi. pater illius regnavit **I**de occidit diodothus dux
 Antiochus pater filius demetrii pater huius regnavit **I**dic
 in patria occidit. Antiochus spondius filius anti-
 ochi pater huius regnavit. **I**dic de regno fugit. Deme-
 trius macezo. frater antiochi post huius regnavit. **I**de
 alexander rex iudeorum occidit. Antiochus qui &
 dyonisius frater demetrii post huius regnavit. **I**de rex
 arabum occidit. **P**ost huius defecit regnum syrie. quod
 stetit annis. cc. lxx:.

Romani post reges habuerunt consules. quorum
 principes hic annotabimus. Anno urbis con-
 dite. cc. xliii. primi consules sunt & tarquinii. **I**dy
 cum porfenna rege bellum egerunt. Anno urbis condite
 cc. xlix. Valerius & postumus. sabinos & ruonios
 vicerunt. Anno urbis condite. cc. li. dictator creatus

largius. **I**die p̄fuit consulibz. **C**onsules postumius
& comum⁹. **A**mmo urbis cōdite. cc. liii. postum⁹
dictator cōsules buti⁹ & veturi⁹. **I**dy cū tarquinio
supra pugnaverūt. **A**mmo urbis condite. cc. lxii
Circinnat⁹ ab aratro sumpt⁹ dictator effici⁹. **I**die
urbē ab hostibz liberat. **C**onsules minuti⁹ & supus
Ammo urbis condite. cc. lxxv. **C**assius & pcul⁹ cō
sules. seditio gñis int̄ senatores & plebē **A**mmo ur
bis cōdite. cc. lxxi. **F**abius & manli⁹ cōsules. **I**dy
cōueniētibz pugnaverūt. **A**mmo urbis condite. cc.
lxxxiii. **E**mlius & u⁹ cōsules. **I**dy lustrū institue
rūt. **A**mmo urbis cōdite. cc. lxxxvii. **V**olumius
& publicola cōsules. **I**dy cū cōsulibz & seruīs ingens
bellū habuerūt. **A**mmo urbis cōdite. ccc. v. decē
uirī pcreant̄ **I**dy leges romanis instituūt. **A**mmo
urbis cōdite. ccc. xii. **T**ribuni militū p̄ consules
creant̄ **A**mmo urbis cōdite. ccc. xvi dictator crea
tur mamertus & cōsules **G**regorius & sergius **I**dy
maximū bellū egerūt cū faliscis & fidenis. **A**mmo
urbis condite. ccc. xxii. **A**urelius dictator **J**u
lius & mto cōsules. **I**dy cum volcis & equis ingens
bellum cōmiserūt. **A**mmo urbis cōdite. ccc. xxvii
Emlius dictator & .iiii. tribuni p̄ cōsulibz cōstituti
ab hys verent̄ septies victi. **A**mmo urbis condite
ccc. xxxvi. **C**ornelius dictator. fabius & cessus
cōsules. **I**dy cū volcis & equis pugnaverūt. **A**mmo
urbis cōdite. ccc. xlviii. **C**amilius ab agro dicta
tor. tribuni p̄ consulibz. **I**dy & etruscos vicerunt
Ammo urbis cōdite. ccc. lxiii. **T**res faby tribuni
militū p̄ cōsulibz creati. **I**dy cū gallis pugnaverūt

sed romani victi sunt. Anno urbis condite .ccc. xcix.
Sulpicius dictator. **P**öpilus & manlius consules.
Hy gallos vicerunt. Anno urbis condite .cccc. viii.
Valerius & cornelius. consules. **H**y samnitas gñi
bello vicerunt. Anno urbis condite .cccc. xi. **T**or-
qtus & decius consules. **H**y cū alexandro rege epýri
pugnauerunt. Anno urbis condite .cccc. lxxvii. **F**a-
bicius & curius consules. **H**y cū pyrro epýri rege
pugnauerunt. Anno urbis condite .cccc. lxxv. **G**e-
miti? consul. afros & tarentinos vicit. Anno urbis
condite .cccc. lxxvii. **S**epromi? consul picentes vicit.
Anno urbis condite .cccc. lxxxiii. **C**landi? & fa-
bi? consules. siclos & penos vicerunt. **C**orneli? & diu-
si? consules cū hāmbale seniore karthaginensiū imp-
atore pugnauerunt & occiderunt. **S**cipio & flor? cū
hānone impatore karthaginensiū pugnauerunt. **R**e-
gulus & māhi? consules cū amilcare penorū impatore
pugnauerunt. **P**aulus & fului? consules cū kartagi-
nensiū impatore nauali prelio pugnauerunt & mee-
runt. **M**etellus & furi? consules. cū hasdrubale kāt-
haginensiū impatore pugnauerunt & occiderunt. **A**ti-
lius & manli? consules ab hāmbale filio amilcaris
impatoris victi sunt. **S**cipio & sempronius consules
ab eodē victi sunt. **E**mili? & varro consules. cū omni
exercitu ab eodē occisi sunt. **S**cipio qui postea af-
frican? magonem ducem fratrem hāmbalis vicit
& cepit. **L**emini? alē consul hānonē ducem afroz ce-
pit. **G**racc? p̄tor occidit. **M**ācell? consul hāmbalem
prelio vicit. **C**ato censori? consul hispaniam vicit.
Fabi? consul cartolonē ducē hāmbal cū omni exercitu

deleuit. **D**rusus vel flāminius astrubalem fratrem
hāmbal cū omī exercitu occidit. **L**elius consul siphacē
regē occidit. **A**lter consul scipio. hāmbalē. & omnē
pplm carthaginensiu micit. & terentium adduxit
Liti & cassi consules. macedones maximo plio vi-
cerūt. **C**ensorius & manlius consules. cū scipione
deleuerūt carthaginē. omī pplō occiso. q̄ stetit
d. cc. ānis. **M**etellus & marcus. ingurthā regem
varys vicerūt plis. **S**illa cōsul metridatē regem
multis plis micit. **C**inna cū senatum occidisset &
ipse occidit. **M**anlius & scipio consules cymbros &
tentones maximo plio vicerūt. **T**ullius cicero &
antonius cōsules. cathilinā cū suis deleuerūt. **P**ō-
peius dictator & cōsul. in oriente cū. xxii. regibus
pugnauit & micit. **C**rassus dictator & consul parthia
micit et ibi occidit. **J**ulius cesar dictator et consul gal-
liā micit. pōpeiū cōsulē cū omni pplō orientis demicit
A senatu occidit. **A**b hoc cesares sunt dicti. **C**esar
primus monarchos. v. ānis regnauit. **D**ie bissextū
mmo cyclū magnū composuit. **L**epidus dictator
& consul affricā & syciliā demicit. **A**ntonius dictator
& consul. egyptū. syciliā. & indeā demicit. **O**ctavia-
nus dictus & cōsul. qui postea augustū antoniū cū
cleopatre maximo plio micit. & totū orbē pacifica-
uit. **P**ost hunc consules destiterunt. qui per. cccc
lxxiiii fuerūt. hysq; augusti successerūt. **H**ys sacer-
dotes pfuerūt pplō dei sub lege vsq; ad xpm. **A**arō
Eleazar **S**imees. **A**bisue **B**occiozi **Z**araias **A**chi-
tob **S**adoch **A**chimaas **A**zarias **S**araias **J**ose-
dech **I**shus. **I**n transmigratione babylonis **J**oachi

Eliasib **J**oiada **J**onathas **J**addus **O**nias **S**ý-
mon **J**alon **M**enelaus **L**isimach⁹ **J**udas macha-
beus **J**onathas frat^r ei⁹ **S**ýmon frat^r ei⁹ **J**ob^s
filius sýmonis **A**ristobol⁹ rex & sacerdos **A**lex-
ander rex **D**ircan⁹ rex **A**ristobolus **A**ntigon⁹
rex. **I**dic ab antonio romano cesare occidit^r & he-
rodes ydume⁹ ostituit^r rex **Q**ui regnavit. xxxvi
ánis sicq³ defecerunt sacerdotes ex stirpe aaron qui
p^rfuert^r ab aaron vsq³ ad xpm ános mille. d. c vii
Quinta etas a captivitate babylonis. vsq³ ad xpm
cōtinet generatioēs. xiiii. ános. d. lxxxvii. **S**ex-
ta etate regnavit august⁹ cesar ánis. lvi & mēsis
vi. **I**dic veneno interyt. **I**ni⁹ tempe xps nascit^r
Job^s baptista claruit. & orati⁹ & onidi⁹. poete
Colonia ab agrippa regi condit^r. **A**ugusta a truso
rege p^rigno augusti condit^r. **T**yberi⁹ p^rignus
augusti regnavit ánis. xxxiii **I**dic veneno interyt
Ini⁹ tēpe iob^s decollat^r. xpus crucifigit^r. **G**ai⁹
gallicula regnavit. iii. ánis. & mensib⁹. x. a suis
occidit^r **M**ath^s euglm scripsit. **C**laudi⁹ regnavit
ános. xiii. mēses. viii. veneno interyt. **N**ero reg-
navit. xiii. ános. mēses. ix. **I**dic seipsum occidit
Marc⁹ euglm scripsit. **J**acobo apl^s a indeis lapi-
dat^r. **P**etr⁹ crucifigit^r. **P**aul⁹ decollatur. **L**ucas
euglm scripsit. **L**ucan⁹ &. **J**oseph⁹ claruerūt hý-
storioḡphi. **G**alba piso regnavit. vii. mēses. **I**dē
occidit otto. **O**tto regnavit. iii. mēses seipm occi-
dit **V**itell⁹ regnavit. ix mēses. **I**dē occidit vesp-
sian⁹. **V**espasian⁹ regnavit ános. ix pflumio vē-
tris mortuus est. **I**hierlm a romanis destruit^r. q̄

stetit ānos . mille . lxxxix . Titus regnavit ānos
ii . menses . vi . morbo obyt . Domitian⁹ frater titi
regnavit ānos . xv . menses . v . Statius claruit
Dic a suis confossus est . Nerva regnavit ānum . i
Iohs euglm scripsit Traian⁹ regnavit ānos . xix
menses . vi . & dimidiū . ventris pfluvio obyt . Io
hannes apls obyt . Helius adrian⁹ regnavit . xxi
ānos . morbo obyt . **D**ic hierlm reedificavit . & he
liā nominavit . Aquila intpres claruit Antonin⁹
pius cū filio aurelio & lucio regnavit annos . xxii
menses . iii . morbo obyt Marc⁹ antonin⁹ verus cū
fratre lutio aurelio cōmodo . regnavit . xix . annis
mensem vnum morbo obyt . Sub . hys principib⁹
Agapit⁹ quindēnis puer martir coronat⁹ . Lucius
antonin⁹ cōmod⁹ fili⁹ ātonini regnavit ānis . xiii
Theodotion intpres claruit . **D**eli⁹ p̄max regna
vit menses . vi . **D**ic a milite iuliano in palatio oc
cidit⁹ . Sever⁹ p̄max regnavit . xvii ānos Theo
philus cyclū paschalem scripsit . Iulian⁹ regnavit
menses . vi . a severo occidit⁹ . **A**lbīn⁹ impator oc
cidit⁹ . Narcissus epūs claruit . Antonin⁹ caracalla
regnavit ānis . vii . ab hostib⁹ occidit⁹ . Quinta edi
cio hierosolimis inuenit⁹ . Macrin⁹ regnavit annū
vnū **D**ic a militib⁹ occidit⁹ **M**ac⁹ aureli⁹ regnavit
ānos . iiii . a militib⁹ occidit⁹ Sexta editio inuenit⁹
Aureli⁹ alexander regnavit āns . xiii a militib⁹
occidit⁹ Origenes claruit **M**axim⁹ regnavit ānis
iii . **D**ic a puprieno occidit⁹ . qui & ip̄e regnū vsur
pans occidit⁹ . Gordian⁹ regnavit . vii . ānis a suis
occidit⁹ . **P**hilipp⁹ cū filio philippo regnavit ānos

vii. **D**ic xpian? p originē efficiť. **A**mbos decius
occidit. **D**eci? regnavit ānū. i. menses. viii. ab
hostibz occidit. **A**ntonin? claruit **G**all? cū volusiano
filio regnavit ānos. ii. mēses. iii. **A**b emilio occi
dūt. **E**mili? .iii. mēses regnās occidit. **V**aleria
nus cū filio galieno regnavit ānis. xv. **A**lt a par
thibz capit & cecat. alter a militibz occidit. **S**ub
galieno. vii. tyrāni regnauerunt. **G**enu? apud
mirsā occiditur. **P**ostum? .x. ānis in gallia reg
nans occidit. **E**milian? .iii. moguntie occiditur
Mari? .iiii. ibidē interficit. **V**ictorin? .v. a gal
lis cecat & occidit. **T**etricus a militibz occiditur
Odonat? .vii. in syria ab vxore occidit. **C**laudi?
regnavit ānū. i. mēses. ix. morbo obyt. **Q**uintil
lus frat eius. xvii. dies regnās occidit. **A**uréli
anus regnavit ānos. v. mēses. vi. a suis occidit
Tacuinis regnavit. vi. mēses. **D**ic apud pōtū oc
cidit. **F**lorian? regnavit. ii. mēses & dimidiū &
in tharso occidit. **P**robo regnavit ānos. vi. mē
ses. iii. **D**ic a militibz occidit. **I**pse. iii. tyrānos
occidit. safinū. pculū & bonosum **C**ar? cū filijs
carino & numeriano regnavit. ii. ānos. **C**arus
fulmine interyt. **C**arinus occiditur. numerian? a
socero interficit. **D**iocletianus cū herculio maximia
no regnavit ānos. xx. **A**lt regno pellit. alt occi
ditur. **C**onstantinus cum galerio maximiano reg
navit annos. xvi. **C**onstanti? in anglia moritur
Galeri? seipsum interfecit **M**aximin? & seuer? reg
nauerūt. iii. ānos. **M**aximinus apud tharsum
dolore pyt. seuer? occidit. **C**onstātin? cōstātý

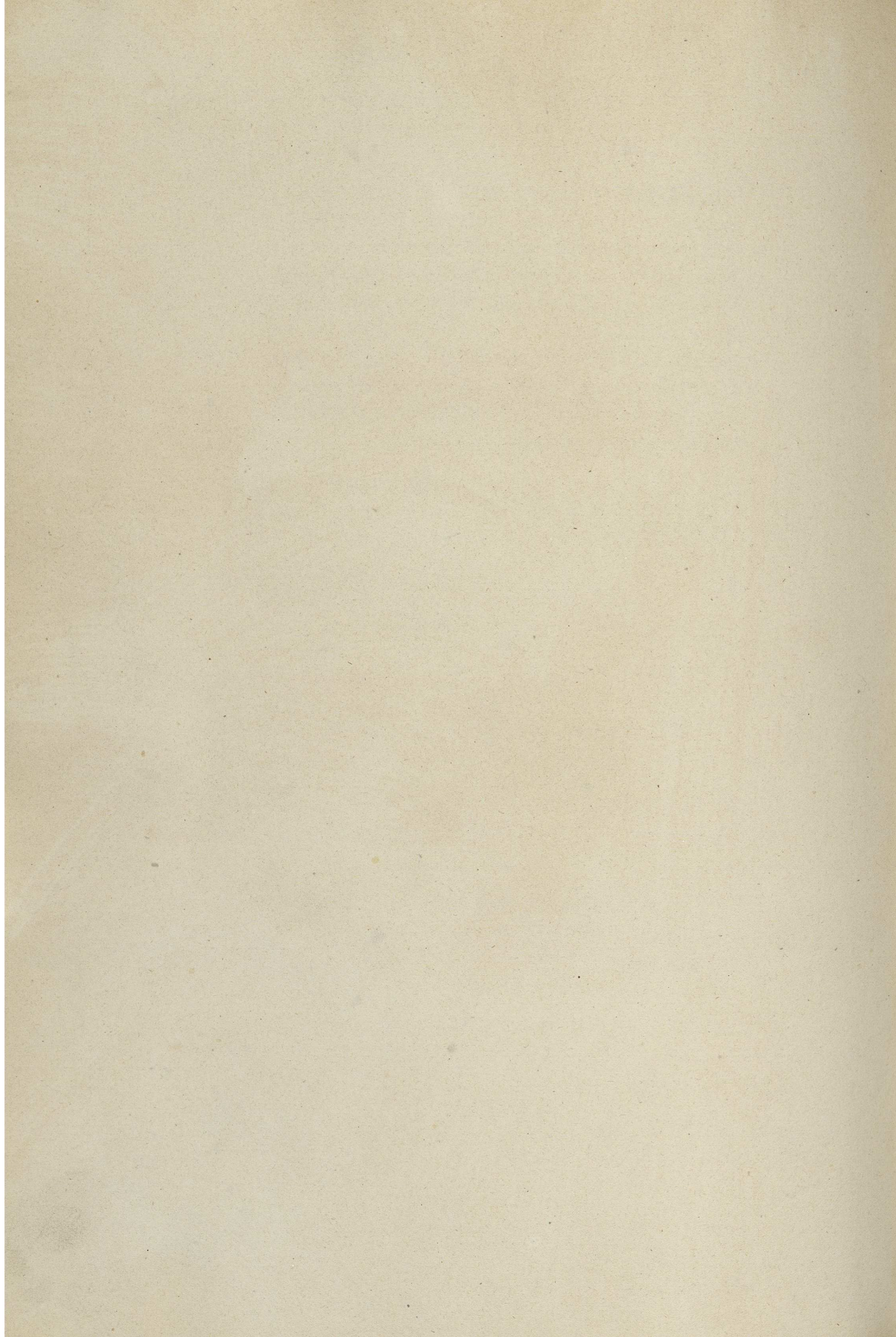
filius ex concubina helena . regnavit annos . xxx
menses . x . **I**dic a filuestro baptisat & ob hoc nicena
synod? congregat & constantinopolis condit **Maxeti?**
& licim? regnaverunt . x . menses . **A**mbo a constan
tino occidunt . **C**rispus & constantin? & licim? liciny
filius a constantino occidunt . **D**almatic? impator
a militibus occidit **C**ostati? cum constantino & costate
fratribus regnavit annos . xxiiii . menses . v . & dimi
diu . **J**ulian? regnavit annos . ii . menses . viii . **I**dic
ydolatra efficit & in bello in psida occidit . **J**omi
nian? regnavit menses . viii . morbo obyt . **A**thana
sius claruit **V**alentinian? cum valente fratre regnavit
annos . xi . fluxu sanguinis obyt **P**rocopi? tyrann?
occidit . **M**artin? & **A**mbrosi? epi claruerunt . **S**ub
constantio fuerunt hi tyranni . **M**agneti? qui se ipsum
occidit . **D**ecenti? frater eius qui laqueo vitam finivit
Gallo quem ipse constantinus occidit . **S**ilvanus quem
etiam occidit . **V**eterion qui impiu deposuit . **N**epo
tianus quem magnentii duces occiderunt . **J**ulianus
qui p? sit august? **V**ales cum gtiano & valentiniano
filiis fratris regnavit annos . iiii . **I**dic igni cremat
a gothis **F**irm? tyrannus occidit . **B**asilis epus
Jeronim? pbr & sedulius poeta claruerunt . **G**ratia
nus cum valentiniano fratre regnavit annos . vi . **G**ra
tianus a maximo tyranno interficit . valentinianus
regno pellit . **T**heodosius & valentinianus regna
verunt annos . xi . **T**heodosius obyt . valentinianus
regno suspendit . **M**aximus & luctor filius eius
impatores occidunt . **E**ugenius tyrannus occiditur
Archadius filius theodosii regnavit annos . xiii .

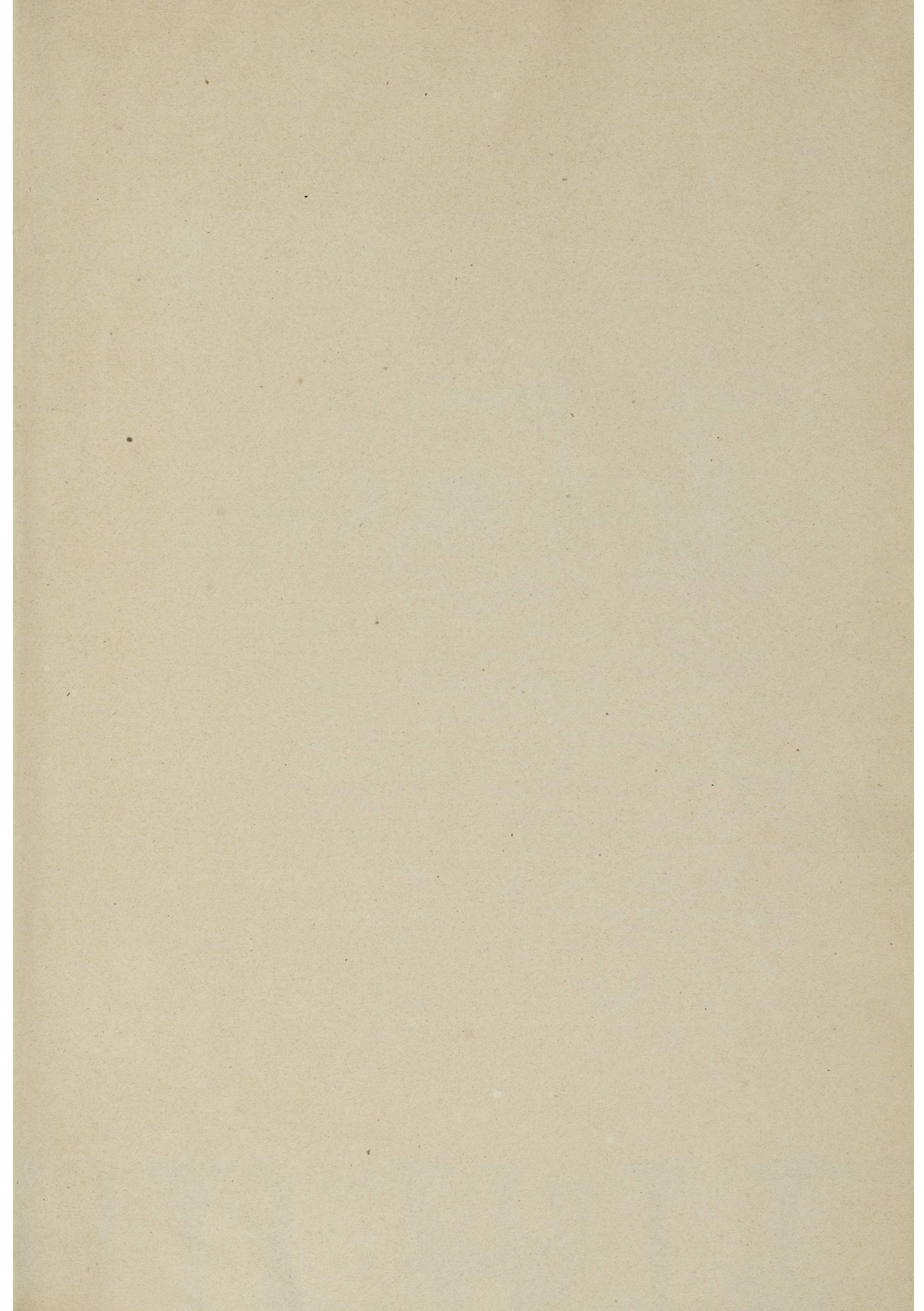
ioh̄s crisostomus . & augustinus ep̄s claruerunt
Honorius fr̄ archad̄ regnauit ānos . xv . **D**ila-
ricus rex romā deuastat . que stetit ānis . mille . c
lxiiii . **S**ub honorio fuerūt h̄y . vii . tyrānī . **E**cbe-
rins . quē honorius occidit . **C**onstātm̄? quē cōstā-
tins comes occidit . **M**axim̄? hic exiliū subyt . **I**o-
minis qui mox occidit . **A**thalus . huic man̄ ab
honorio abscidit . **H**eraclianus qui a militibz occi-
dit . **T**heodosius minor filius archad̄ regnauit
ānos . xxvii . **A**ugust̄? obyt **G**ildo tyrānus occi-
dit . **V**alentian̄? filius constant̄ comitis reg-
nauit ānos . xii . **A**thala rex hunoz . **M**artianus
& valerian̄? regnauerūt ānos . vii . **A**ngli brittan-
niā inuadūt . **L**eo maior regnauit ānos . xxvii .
Victorinus cyclū paschalē scripsit . **Z**enon regna-
uit ānos . xvii . **T**heoderic̄? rex gothoz . **A**nasta-
sī? regnauit ānos . xxviii . **F**ulgentī? ep̄s claruit
Iustinus senior regnauit ānos . viii . **B**enedict̄?
Boccī? claruerūt . **I**ustmian̄? nepos iustini regna-
uit ānos . xxxviii . **D**yomisī? abbas cyclū paschalē
scripsit . **I**ustin̄? minor regnauit ānos . xi . **T**otila
rex occidit . **T**yberī? cōstantin̄? regnauit ānos
vii . **L**ongobardi italiā inuadūt . **M**auricī? regna-
uit . xxi . ānos . **G**regorius papa claruit . **F**ocas
regnauit ānos . viii . **A**nglia conuertit̄ . **E**raclius
regnauit ānos . xxii . **C**ruce exaltat̄ . **C**onstātm̄?
filius eracl̄ regnauit menses . vi . veneno peryt
Heroclanas regnauit ānos . ii . nasu truncat̄ ysidoro
claruit . **C**onstātm̄? filius superioris regnauit
ānos . xxix . **C**onstātm̄? filī? illī? regnauit ānos

xvii. **S**ynod? .vi. agit a cōstātino papa. **J**usti-
mian? fili? cōstantini regnauit ānos .x. hic regno
pellit **L**eo regnauit ānos .iii. **D**ic occidit iustini-
anū. **G**uthbert? epūs claruit. **T**yberi? regnauit
ānos .vii. **D**ē iustmian? ī custodia p̄didit **B**eda
monach? claruit in anglia **J**ustmian? sc̄to fact?
impator regnauit ānos .vi. **D**ic a philippico occi-
dit. **P**ippin? rex. **P**hilippicus regnauit ānū .i.
mēses .vi. **D**ic ab anastasio excecāt. **A**nastasius
regnauit ānos .vi. **D**ic a theodosio captus. p̄br
ordināt. **T**heodosi? regnauit ānū .i. **D**ic catho-
licus obyt. **L**eo heretic? regnauit ānos .viii. **C**ō-
stantin? fili? leonis heretici regnauit ānos .xxxv
Leo fili? cōstātini regnauit ānos .v. **C**onstātini?
fili? leonis cū matre. **D**ic a grecis occidit. karol?
magn? pippini fili? regnauit ānos .xlvii. **B**rema
cōstruit. **D**ania cōuertit a willibredo epūo **L**od-
wicus fili? eius regnauit ānos .xxvii. **A**nsuari?
epūs sueuos conuertit. **L**odwic? filius eius regna-
uit ānos .xxxvi. **R**aban? epūs claruit **L**odwic?
fili? ei? regnauit ānos .iiii. karolus fili? lodwici
cū fratribz karlomāno & lodwico regnauit amos
xi. **A**rnolfus filius karlomāni regnauit ānos .xii
Lodwicus filius arnolfi regnauit amos .xii. **C**ō-
radus filius conradi principis regnauit ānos .vii
Hēnric? comes regnauit ānos .xviii. **V**dalricus
epūs claruit. **O**tto magn? hēnrici filius regnauit
ānos .xxxviii. **P**arthonopolis construit. **O**tto
filius eius regnauit ānos .ix. **O**tto filius superioris
regnauit amos .xviii. **M**othgerus abbas claruit

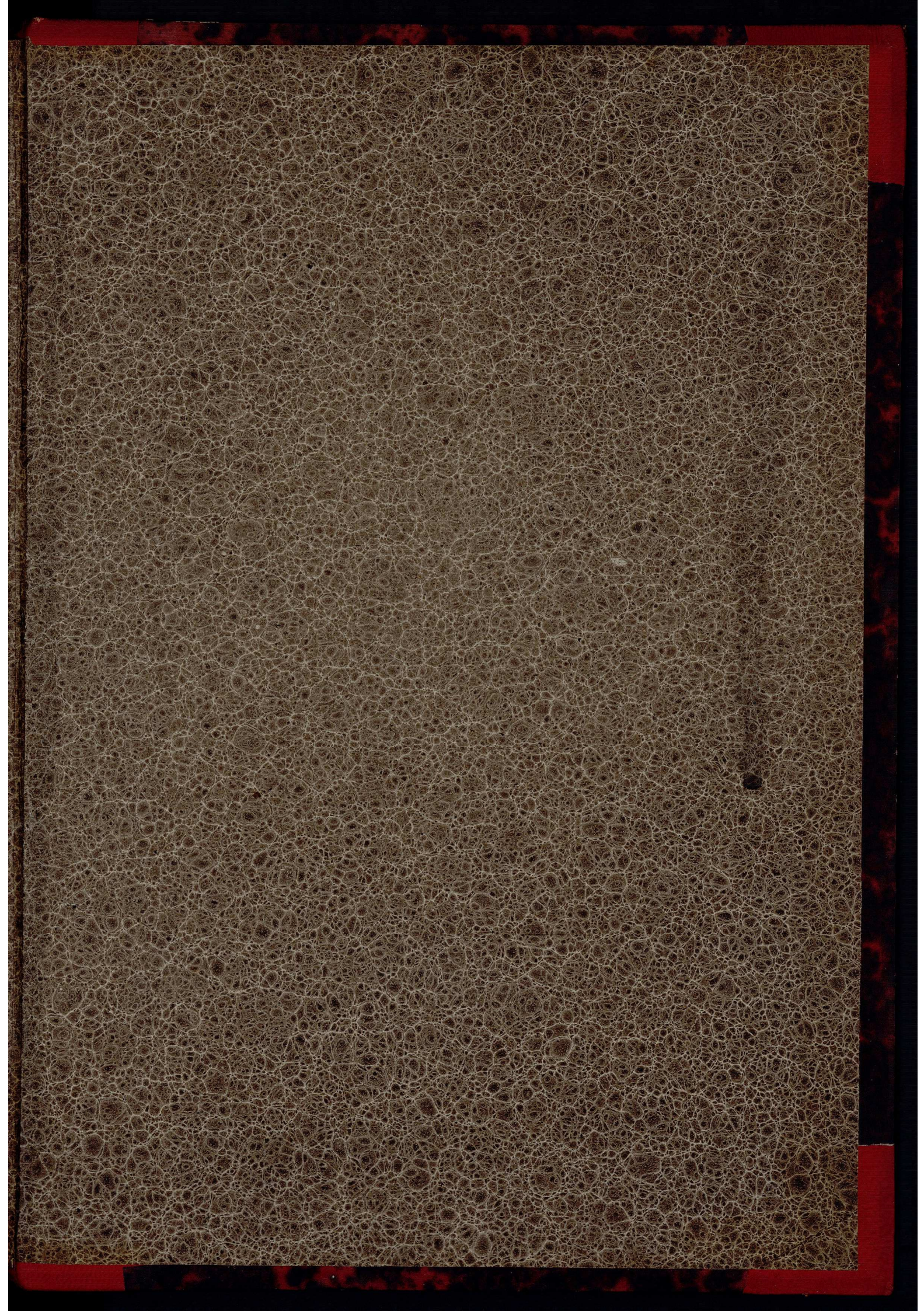
Henricus dux bauarie regnavit annos . xxiii .
menses . v . Babembere construit . Ruzi & polani
& vngary facti sunt xpiani . Conradus regnavit
anos . xv Spira construit Gothardus episcopus claruit
Henricus pius filius conradi regnavit annos . xvii
Henricus filius eius regnavit anos . xlviii Rudol
fus occidit . Hermannus occidit . Conradus obiit
tyranni Anno episcopus claruit Henricus filius superioris
xvii . annos regnavit . Lotharius regnavit anos
xii . Conradus regnavit anos . xiiii .

G. Im. 11.

4

DONORIUS

DE

YMAGINE

MUNDI

4539

S.L.E.A.